

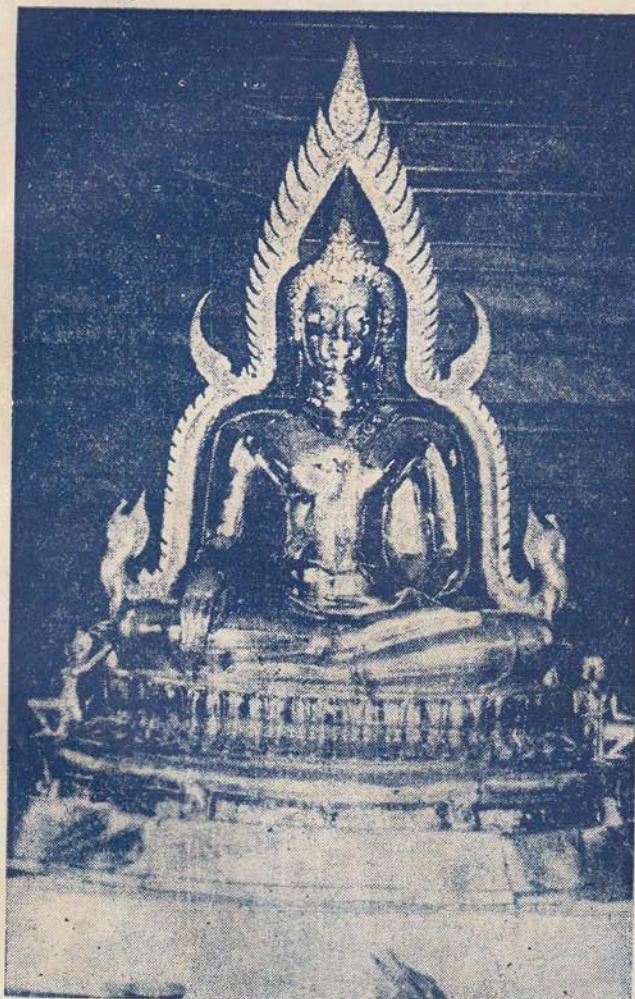
जयो तत्स भगवतो अरहतो सम्मा सम्बुद्धस्स

आनन्दभूमि

THE ANANDA-BHOOMI

The Only Buddhist Monthly Magazine of Nepal.

बुद्धधर्म सम्बन्धी एक मात्र मासिक पत्रिका

[याईलैण्डया बुद्धमूर्तिः पोखरा]

यस्मा के छ ?

१. सञ्जय वेलटु पुत्र एक परिचय
२. रक्तदान र बोधिसत्त्व चर्या
३. तपाई़लाई थाहा छ कि ?
४. चीनभ्रमण
५. स्वप्रम्भ
६. बुद्धधर्म एक मीलिक धर्म
७. महापण्डित राहुल
८. सम्पादकयात पी
९. वैत व हे छवीका ति
१०. सम्पादकीय
११. बोद्ध गतिविधि

गुरुपुह्नी

बुद्धसम्बत् २५२८
नेपाल सम्बत् ११०४
वर्ष १२

आषाढ़ पूर्णिमा
दिल्ला
अंक ३

विक्रम सम्बत् २०४१
1984 A.D.
Vol. 12

आषाढ़
July
No. 3

आषाढ पुन्हीया खुग् योग

- १) बोधिसत्त्वं महामायादेवीया गभं प्रवेश यानाविज्ञाःगु । ४) तथागतं भिक्षुपिन्त रवलाटक दृथास च्वनेगु त्तिथम
 २) नीगुदेया उमेरय् राजकुमार सिद्धार्थं गृहस्थाग याना दय्काः थःनं दक्य न्हापां वर्षावास याना विज्ञाःगु ।
 विज्ञाःगु । ५) तथागत शावस्तिइ तीर्थकर तम् छद्दि प्रातिहार्यं
 ३) तथागतं छविपतनं मृगदावनय् पश्चवर्गीय भिक्षु- द्वारा दमन याना विज्ञाःगु ।
 पिन्त धर्मचक्र प्रवर्तनं (प्रथम उपदेश) याचा वि- ६) तथागत यः मां महामाया देवीयात श्रावतिस भूवनय्
 ज्ञाःगु । विज्ञानाः अभिष्ठमं देशना यानाविज्ञाःगु ।

- हीराकांजी सुजिका:

बौद्ध तीर्थयात्रीहरूलाई सुवर्णं अवसर

१०४१ श्रावण २० गतैदेखि श्रीलैंकाको सक्कली बोधिवृक्षको दर्शन र विश्वप्रसिद्ध दत्तधारु प्रदर्शनी जात्रा समैत समावेश गरी सम्पूर्ण व्यवस्थाका साथ १५ दिने बौद्ध तीर्थयात्रा रु. १४००।— प्रति व्यक्तिका दरले लाने गरी आयोजना गरिएको छ ! इच्छुक धर्मावलम्बीहरूले आवश्यक जानकारीको लागि आनन्दकुटी विहार फो. नं. २-१४४२० अथवा तलको ठेगानामा चाँडै सम्पर्क राख्नुहोस गरिन्दछ ।

नटराज टूर्स एण्ड ट्राभेल्स
 घण्टाघर-फो. नं. २-१२०१४ र २-१५००९

मिश्र बृहद्वाचार्य

प्रधान—सम्पादक
मिश्र कुनार काशयप

सम्पादक
सुखर्ण शाक्य
प्रकाश वज्राचार्य

अध्ययनाचक
मिश्र मैत्री

प्रकाशक
आनन्दकुटी विहारगुठी
स्वयम्भू, काठमाडौ
फोन नं. २-१४४२०

प्रशासन— विषयपिठेकवाढः—

“चरण भिक्खुवे चारिकं बहुजन हिताय
बहुजन सुखाय लोकानुकम्पाय अत्थाय
हिताय सुखाय देवमनुस्तानं । देसेथ भिक्खुवे
धर्मं आदिकल्याणं भज्ञेकल्याणं परियोसान
कल्याणं सात्थं सठ्यञ्जनं केवलं परिपूर्णं
परिसुद्ध बहुचरियं पकासेथ ।”

मिश्रहरु ! बहुजन हितको लागि, बहुजन सुखको लागि,
विश्वमाति दयाको लागि, देव र मनुष्यहरुको हित, सुख
र कामको लागि संचार गर । मिश्रहरु ! आरम्भ, बढ्य
र अन्त्य समयसम्म कल्याण हुने धर्मको अर्थ र भाव सहित
उपदेश दिएर सम्पूर्ण परिषुद्धि बहुचरियं (धर्म)को प्रकाश
गर ।

आफूलाई खराब हुने अहित कर्म गर्नु सजिलो हुन्छ, आफूलाई हित हुमे काम गर्नु
बडो मुस्किस छ ।

सञ्जय बेलठपुत्र एक परिचय

सञ्जय बेलठपुत्र बुद्धमन्दा बगाडिका हुन् ।
यिनको नाम सञ्जय हो । बेलठको पुत्र भट्टको हुँदा
यिनलाई बेलठपुत्र भनिएको हो ।

बुद्धको लालोचहा यदै नालमन्दाको बाटोमा हिँडि-
चौका कुमिम परिवारक सञ्जय शिष्य यिए भन्ने कुरा
दीप्तिकाम जर्बकामे समुलेख गरेको छ ।

आचार्य चिक्षु अमृतानन्द

यिनी पनि अरु छ: तैर्थीय गणाचार्यहरू जस्तै
नामी तथा रघातिप्राप्त थिए भन्ने कुरा राजा अजात-
शत्रुले आफ्ना भारदारहरूसँग “कसको सत्संगत गर्नु बेस
होला ?” भनी सोध्दा सञ्जयका एक भक्त अमात्यले
“सञ्जय बेलठपुत्र नामी तथा यश प्राप्त छन् अतः
बहाँको सत्संगत गर्नु बेस होला” भनी दिएको जवाब-
बाट प्रष्टसँग बुझ्न सकिन्थ । अरु जम्मी कुराहरू पूरण
काश्यपको परिचयमा उल्लेख गरे कै सम्झनुपर्दछ ।
सर्वज्ञतावारेमा, गणाचार्यको वारेमा, रिसाउने वारेमा,
नैर्याणिकताको वारेमा, अहं देखाउने वारेमा तथा शिष्य-
हरूद्वारा अपमानित भएको वारेमा पनि त्यस्तै सम्झनुपर्दछ ।

यिनी पाँच-पाँचशय (५००) शिष्यहरू भएका
छ: अन्य तैर्थीय गणाचार्यहरूमध्यका एक हुन् ।

यिनका सिद्धान्त अथवा वाद ब्रह्मजालसूलमा उल्लिङ्गित
अमराविक्षेप-वाद जस्तै हो । भनाईको तात्पर्य—कुनै
ठेगाना नभएको विक्षिप्त कुरा हो । पानीको माछा जस्तै
यिनको दृष्टि (=पूर्वाग्रहयुक्त विश्वास) को वारेका
कुराहरू दीर्घनिकायको सामञ्ज सुत्तमा वर्णन भएका
छन् ।

यिनले परलोक भएका आफ्ना शिष्यहरूमध्ये
फलाना फलाना गतिमा प्राप्त भए भनी भन्दछन् भन्ने
कुरा बत्समोत्र परिव्राजकले उल्लेख गरेका छन्
जुन कुरा लेखकको बु.ष. भा.-१ पृ. ५१४ मा अनूदित
भएको छ ।

भिन्ना भिन्नै सञ्जयहरू

पालि साहित्य त्रिपिटमा भेटिएका केही सञ्जय
नाम भएकाहरू निम्न प्रकारका हुन्—

(१) सञ्जय (बगैचे)—यिनी जातक युगका,
वातमिगाजातक अनुसार—दाराणसी राजाका १ क बगैचे
हुन् । यिनले बगैचामा संधैजसो आउने एक मूलाई
मध्ययुक्त घाँसको लोभ देखाई र जाँको दब रसम लगेका
थिए ।

राजगृहको धनाद्य कुलमा जमेका तिष्यपुत्र
भन्ने एक व्यक्ति थिए । पछि बुद्धको उपादेशले आद्वित
भएर प्रवृत्ति भई क्रमसँग भिक्षाटन जाने धृतज्ञशील
धारण गर्ने भएको हुँदा निलाई चूलपिण्डपि क तिष्य-
स्थविर भनी स्वैले जान्दै । राजगृहबाट श वस्तै मा
आएकी एक सुन्दरी दासीको रस स्वादयुक्त भोजनमा
प्रलोभित भई चीवर-वस्त्र समेत छाढी उम्हें विवाह गरी
पछि राज गृहमै फक्केर गए । यसै घटनाको सन्दर्भमा
भगवान्ले भिक्षुहरूलाई उपर्युक्त जातको कुरा सुनाउनु
भएको हो ।

(२) सञ्जय (राजा)—यिनी धर्मदर्शी बुद्धका
पालामा तगर भन्ने नगरबा एक राजा थिए र पछि
बिरक्त भई अविभेद धरण गरी हिमखण्डमा ग
धर्मदर्शी बुद्धले उनको उपनिषद्य देखो हिमखण्डमा गई

उनलाई धर्मीवौध गराउनुभएको थियो ।

(३) सञ्जय(राजा) यिनी पनि जातकयुगका वेसन्तर (=विश्वन्तर) बोधिसत्त्वका पिता हुन् । यिनकी महारानीको नाम फुसती हो । यिनी नै वर्तमान शाक्यमुनि दुद्धका पिता थिए ।

(४) सञ्जय (वेर) —यिनी राजगृह नगरका एक धनाढथ ब्राह्मणका पुत्र हुन् । जब यिनले छातिप्राप्त बोद्ध ब्राह्मण तथा पुष्करशाती ब्राह्मणहरू बुद्धप्रति प्रसन्न भएको देखे, तब यिनी पनि एक दिन बुद्ध कहाँ गए । बुद्धको उपदेशद्वारा प्रभावित भई प्रब्रज्या ग्रहणगरी पिनले अरहत्व पनि साधात्कार गरे ।

विष्णु भगवान्को पालामा दान दिंदा दिंदा आफू गरीब भर भर पनि यिनले सामाजिक सेवा तथा संग्रह गर्ने काम छाडेका थिएनन् ।

सञ्जय(आकाश गोत्रीय) — मञ्जुमनिकायको कण्णलत्यल सूत्रमा डलेख भएक! सञ्जय ब्राह्मण यिनै हुन् ।

एक दिन, राजा प्रसेनजित बोपलले दुद्धसेंग 'मन्ते ! तपाईंले कुनैपनि पुरुष सर्वज्ञ, सर्वदर्शी हुन सबैनै भन्नु-भएको छ के?' भनी सोध्दा दुद्धले "मनेको छैन" भनी जवाफ दिनुभएपछि राजाले नजीकैमा बतेका आफनां द्वोरा दिड्डभसेंग "यो कुरा राजदर्बारमा बसले पुऱ्यादो?" भनी सोध्दा राजकुमारले "आकाश गोत्रीय सञ्जय ब्राह्मण भनी जवाफ दिए ।

(५) सञ्जय(माणव) —यिनी जातकयुगका सम्भव जातकका विधुर ब्राह्मणका द्वितीय पुत्र हुन् ।

कुरुराष्ट्रका धनञ्जय राजाले "धर्मयाग (=धर्मयज्ञ)" भन्ने प्रश्नहरू तयारपारी आफना पुरोहित सुचीरत ब्राह्मणसेंग सोध्दा उनले प्रष्ट शब्दमा "यस प्रान्त-को उत्तर म दिन सबैदिन, बाराणशीय राजाका पुरोहित

विधुर ब्राह्मणले दिन सबलान्" भनी जवाफ दिएपछि "त्यसी भए, उनीसेंग सोधेर आळ" भनी राजाले अहाए । अनि सुचीरत ब्राह्मणले विधुर ब्राह्मणकहाँ गई सोध्दा उनले आफनो छोरा भद्रकारले उत्तर दिन सबैनेछ भनी जवाफ दिएपछि उनकहाँ गई सोधे । उनले पनि "म यसको उत्तर दिनसक्दिन बरू मेरो भाइ सञ्जय माणवले दिनसबैनेछ भनी उनकहाँ पठाए । तस्य पछि पुनः सुचीरत ब्राह्मणले सञ्जय मञ्जुवकहाँ गई सोधे । उनले पनि "म भन्न सबैदिन, मेरो सात वर्षीय भाइ सम्भव कुमारले भन्न सबैनेछ" भनी उनकहाँ पठाएपछि सम्भवकुमारले जबाए दिए ।

सम्भवकुमार शाक्यमुनि दुद्ध हुने बोधिसत्त्व थिए । दुद्धकातीन अश्रुवादक सारिपुत्र महास्थविर सञ्जय माणव थिए, मीदगत्वायन महास्थविर भद्रकार माणव थिए, महाकाशयप महास्थविर विधुर ब्राह्मण थिए अनुरुद्ध महास्थविर सुचीरत ब्राह्मण पुरोहित थिए तथा शुद्धोधन महाराजा धनञ्जय राजा थिए ।

(६) सञ्जय(परिवाजक) — यिनी जातीले ब्राह्मण थिए । पछि पर्वत जक भएपछि २५० शिष्यहरूका साथ राजगृहमा दस्तये । यिनी उपतिष्ठ र कोलित परिवाजकहरूका गुरु थिए । पछि उनीहरू गौतम दुद्धकहाँ गई भिक्षु भई बुद्धका अप्रवावकहरू भएका थिए । उत्तिस्त(सारिपुत्र) र कोलित (मीदगत्वायन) परिवाजकहरूले छाडेर जाँदा सञ्जय परिवाजकले तातो रगत छाडेका थिए ।

दीर्घनिकायको ब्रह्मजाल सूत्रमा उल्लिखित सुप्रिय परिवाजक पनि यिनकै शिष्य थिए ।

सञ्जय(वेलट्ठपुत्र) — यिनी छतीर्थीय गणाचार्षहरूमध्येका एक हुन् । यिनी अनिपिच्चतवादी अर्थात् अमराविक्षेपवादी थिए ।

रक्तदान र बोधिसत्त्व चर्या दान पारमिता

विश्वका सबै धर्ममा दानको महिशा गाइएका छन् । बुद्ध-धर्म अनुसार दान गृहस्थ उपाखक उपासिकाहरूका लागि प्राथमिक कर्तव्य हो । भिक्षु भिक्षुनीहरू दीन दुःखी-को सेवा गर्नुमा सदा बत्तर रहन्थ्यू । बुद्ध हुने चाहने बोधिसत्त्व चर्या जनं चाहने व्यक्तिको लागि पनि पहिलो कर्तव्य दान गर्नु तै हो । बुद्ध हुने दश प्रकारका पारमिता चर्याहरू मध्येमा दान पारमिता पहिलो हो । बोद्ध संस्कृति अनुसार दान त्यसलाई दिनुपदंष्ट जो या त दीन दुःखी हुन्थ्य या त सदाचारी सञ्च हुनुका साथै त्यो दान बस्तु चाहिएको व्यक्ति हुन्थ्य । मनोब्रल अनुसार दान पारमिता तीन प्रकारका हुन्थन्— दान पारमिता, दान उपपारमिता र दान परमत्थपारमिता । धन द्रव्य आदि वाह्य बस्तु दान दिनु दानपारमिता हो । यो भन्दा माथिलो स्तरको दान दान उपपारमिता हो । बोधिसत्त्व विचार गर्दछ, अहं बाहिर दानमेव देमि । अङ्गक्ति दानं दातुं का मोम्हि । सचे मे कोचि हृदयं याचेय उरं भिन्दित्वा हृदयं नीहरित्वा ददेय् । सचे अविखनी याचेय अविखनी उपादैत्वा ददेय् । “अर्यात्” मैले बाहिरका बस्तु मात्र दान गरें । अब म आन्तरिक दान गर्न चाहन्छु । यदि कसैले मेरो मुटु मागेमा छाती चिरेर आफ्नो मुटु दिनेछु । यदि कसैले मसँग आँखा मागेमा अल्लो आँखा निकालेर

पनि दिन्छु । सीलव नागराजाले जीविकाका लागि माघ आएको मनिसलाई आफ्ना सेता लामा दन्तहरू दान गरेको छ ।

भिक्षु सुदशांत, गणबहाल

बोधिसत्त्व राजा शिवि कहाँ एक जना याचक आएर भन्न बाल्ये, महाराज ! हजूरको दान संकल्प र कीर्तिघोष चारैतिर फिँजिएका छन् । अब म बृद्ध भएँ । मैले केही देखन सकिन । हजूरका दुई आँखा छन् । एउटा मलाई दान गर्नुभए म पनि देखन सकिने हुन्ला । राजा शिविले जवाफ दिनुभयो, ब्राम्हण तिमी एउटा आँखा मार्छौं तर म तिमीलाई दुवै आँखा दान दिनेछु । यसपछि बोधिसत्त्वका अन्तपुरका मानिसहरू र प्रजाहरूवाट त्यस्तो नगर्न धेरै प्रार्थना गरे । तर बोधिसत्त्व राजा शिविले दिईसको बचन फिर्ता लिनेछैन, म आँखा दान गर्छु भनी आँखा दान गर्नुभयो । यसपछि भेषधारी याचक इन्द्र शिविराजालाई आँखा फकर्दि, आँखा जस्ताका त्यस्तै गरिदिइ स्वर्गले कमा फक्केर गए । यो एक आदर्श चरित्र कथा हो ।

आजको सन्दर्भमा विचार गर्न हो भने आजको

रक्तदान र बोधिसत्त्व चर्या दान पारमिता

विश्वका सबै धर्ममा दानको महिना गाइएका छन् । बुद्ध-धर्म अनुसार दान गृहस्थ उपाखक उपासिकाहरूका लागि प्रायमिक कर्तव्य हो । भिक्षु भिक्षुनीहरू दीन दुःखी-को सेवा गर्नुमा सदा उत्पर रहन्थ्ये । बुद्ध हुन चाहने बोधिसत्त्व चर्या गर्न चाहने व्यक्तिको लागि पनि पहिलो कर्तव्य दान गर्नु नै हो । बुद्ध हुने दश प्रकारका पारमिता चर्याहरू मध्येमा दान पारमिता पहिलो हो । बोद्ध संस्कृति अनुसार दान त्यसलाई दिनुपर्दछ जो या त दीन दुःखी हुन्थ्य या त सदाचारी सन्त हनुका साथै त्यो दान बस्तु चाहिएको व्यक्ति हुन्थ्य । मनोब्रल अनुसार दान पारमिता तीन प्रकारका हुन्थ्य— दान पारमिता, दान उपपारमिता र दान परमत्थपारमिता । धन द्रव्य आदि वाहा बस्तु दान दिनु दानपारमिता हो । यो भन्दा माथिल्लो स्तरको दान दान उपपारमिता हो । बोधिसत्त्व विचार गर्दछ, अहं बाहिर दानमेव देमि । अर्थक्ति दानं दातुं का मोम्हि । सचे मे कोचि हदयं याचेय उरं भिन्दित्वा हृथयं नीहरित्वा ददेयथं । सचे अविखनी याचेय अविखनी उपादेत्वा ददेयथं । “अर्यात्” मैले बाहिरका बस्तु मात्र दान गरें । अब म आन्तरिक दान गर्न चाहन्छु । यदि कसैले मेरो मुटु मागेमा छाती चिरेर आफ्नो मुटु दिनेछु । यदि कसैले मसँग आँखा यागेमा अस्त्रो आँखा निकालेर

पनि दिन्छु । सैलत्र नागराजाले जीविकाका लागि माघ आएको मनिसलाई आफ्ना सेता लामा दन्तहरू दान गरेको छ ।

भिक्षु सुदशन, गणदहाल

बोधिसत्त्व राजा शिवि कहाँ एक जना याचक आएर भन्न खाल्ये, महाराज ! हजूरको दान संकल्प र कीर्तिघोष चारैतिर फिँजिएका छन् । अब म बृद्ध भएँ । मैले केही देहन सकिन । हजूरका दुई आँखा छन् । एउटा मलाई दान गर्नुभए म पनि देहा सकिने हुँला । राजा शिविले जवाफ दिनुभयो, ब्राम्हण तिमी एउटा आँखा मार्छौं तर म तिमीलाई दुवै आँखा दान दिनेछु । यसपछि बोधिसत्त्वका अन्तपुरका मानिसहरू र प्रजाहरूबाट त्यस्तो नगर्न घेरे प्रार्थना गरे । तर बोधिसत्त्व राजा शिविले दिईसकेको वचन फिर्ता लिनेछैन, म आँखा दान गर्नु भनी आँखा दान गर्नुभयो । यसपछि भेषधारी याचक इन्द्र शिविराजालाई आँखा फर्काई, आँखा जस्ताका त्यरतै गरिदिइ स्वर्गले कमा फर्केर गए । यो एक आदर्श चरित्र कथा हो ।

आजको सन्दर्भमा विचार गर्ने हो भने आजको

हाम्रो समाजमा हाम्रो देशमा धेरै यस्ता आफ्ना अंग प्रत्यंग र रक्तदानको आवश्यकता छ । आँखा दान गरेर हामी अँथोलाई दृष्टि दिन सक्छौं । आपना जीवित कालमा आँखा दान गर्न नक्केतापनि मरणोपरान्त लिने गरी आँखा दान गर्न सक्छौं । यस दानका लागि हामीले केही त्याग्नुछैन, दुःख कष्ट खोनु पनि छैन । खालि मृत-देहमा घाउ खत गर्नु हुन्न भन्ने एउटा कुसंस्कारलाई त्याग्नु छ । आपना परिवारलाई आफू मर्ने वितिकै आँखा दान गरिसकेको ले सम्बन्धित निकायताई सूचना दिने कुरा मर्नु अगाडि भनिराखे पुग्छ । अनि आपना मृतदेहबाट आँखा निकालेर आँखा आवश्यक भएका व्यक्तिलाई निर्धारित समय भित्र शल्यक्रिया गरिक्न दृष्टिदान कार्य सम्पन्न गर्नेछ । रगत मासुको आफ्नो शरीर दाह संस्कार गरेर, समाधिस्थ गरेर अथवा नदीमा बगाएर विनासिन्छ, तर आपना आँखा भो अरु अन्धो मानिसको शरीरमा जीवित भइहेको हुन्छ । अर्को लोकमा बसेर यो हेर्न पाउनु के कम आनन्दको विषय हो । ? यसरी आँखा दान दिनुमा श्रीलंकाका विश्वमा सारै अगाडि भएको कूरा मैले सुनेको छु ।

हाम्रा १ किडनी मध्येमा हामी आफ्नो एउटा किडनी दुवै किडनो बेकाम भएका मानिसलाई दान गर्न सक्छौं । मलाई थाहा छ, २ जना उपासिकाहरूले आपना संत नलाई एक एकवटा किडनो दिएका छन् । ती दुवै जना उपासिका वयस्क र बृद्धा भएर पनि पूर्ण स्वस्थ छन् । यो दान आँखा दानभन्दा केही कठिन जरूर छ, तर बोधिसत्त्वको उपरोक्त उदाहरणको सामू साहै सहज छ । बोधिसत्त्व महासत्त्वले आपना रगत र मासु काटेर बिधिनी र स-साना ढमहहरूलाई खचाइकन उनीहरूको आनन्दको आदर्शहो सामू यो दुष्कर चर्याँ होइन । बचहामी रक्तदान बारेमा चर्चा गरी । रक्त

हुँदा अथवा शल्यक्रिया गर्दा हाम्रा बा-आमा, दाजू-भाइ, दिदी-बहिनी, छोरा-छोरी, साथी भाइमध्ये कसैलाई रक्तको खाँचो भयो, रक्त बिना ऊबाँच्ने स्थितिमा रहेन भने रक्त कसले दिने ? र त्यस्तो अवस्थामा नपर्दा ऊ स्वयं रक्त निर्माण हुन सक्ने शरीर भएक प्राणी हो । तर अब आफूलाई रक्त चाहिएको अवस्था छ । यो समस्या कसरी समाधान हुने ? यसको समाधानको बाटो हो आफू स्वस्थ रहेंदा आफूमा रगत स्वाभाविक रूपमा निर्माण हुन सक्ने अवस्थामा रक्तदान गरि राख्नु । रक्त बास्तवमा हाम्रो शरीरमा स्वाभाविक रूपमा निर्माण हुन सक्ने तत्व हो । यद्यपि यो जीवनका लागि न भइनहुने तत्व हो । अतः आपना रगतबाट कुनै रक्त कमी भएको मर्न लागेको व्यक्तिलाई बचाउन सके हामीबाट जीवन दान गरेको हुन्छ । आपनो जीवन यथावत् कायम गरी अरूलाई जीवन दान गर्न पाउनु सानो आनन्दको, सानो पुण्यको विषय होइन । अर्को दृष्टिबाट विचार गरी, हामी रगत त दान गरी र नगरी, हामीमा रक्त धेरै भएर केही हामीलाई विशेष लाभ हुने होइन । हामीलाई रगतको जरूरत छ, तर शरीरको थरु स्थितिसँग सन्तुलित भए अनुसार मात्र जरूरत हुन्छ । जुन अवस्थामा हाम्रो शरीरको रक्त अरूलाई दान गर्दा हाम्रो शरीरको रक्तको कमी हामी फेरि पूरा गर्न सक्छौं भने त्यस अवस्थामा किन हामी रक्त दान नगरी ? आजको स्वास्थ्य उपचारको प्रगतिबाट हामीलाई एक दुई थोपा रक्त दान गरेर बोधिसत्त्व चर्या दान उपासारमिता पूरा गर्ने सुअवसर प्रदान गरेको-छ । यसै तथ्यबाट प्रभावित भई धर्मवीर्ति अध्ययन गोङ्ठी आदि विभिन्न संस्थाबाट बेला बेलामा रक्तदानको कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै आइरहेकोछ । गौतम दुष्को जन्म, सम्बोधिज्ञान लाभ तथा तथागतको महापरिनिर्वाणिको पवित्र दिनमा रक्तदानको कार्यक्रम सञ्चालन भइरहेको छ । आपना एक थोपा रक्तबाट अरुको ज्यान जोगाउने रक्तदान गरी जीवन दान गर्नु, बोधिसत्त्व चर्या प्रथम पारमिता दान पारमिता पूरा गर्ने बाटे मा एक पाइला अगाडि सने मरणघोल जीवनबाट मरणोन्मुख मानिसको ज्यान बचाएर दान उपासारमिताको धर्म र दर्द निवार्ण लाभ गर्नु हो । र सत्कर्म र सद्धर्मको पालन गर्नु हो । ४७

तपाईंलाई थाहा छ कि ?

१. Henry steel Olcott ले बुद्ध सम्बत् २४२९ ई. (१८८५) मा बौद्ध रुण्डा बनाएका हुन् । त्यही साल देखि श्रीलंकामा वैशाख पूर्णिमाका दिन सार्वजनिक छुट्टीको घोषणा भएको हो ।
२. ब. स. २४३५ (ई. १८८१) मा अनगारिक धम्मपालले श्रीलंकामा महाबोधि सोसाइटी स्थापना गरेका हुन् ।
३. ई. १८६३ मा संयुक्त राज्य अमेरिकाको शिकागोमा अएको विश्वधर्म सम्मेलनमा अनगारिक धम्मपालले बुद्धतर्म सम्बन्धी परिचयात्मक भाषण गरी विश्वसमुदायमा बुद्धधर्म सम्बन्धी जागरण ल्याउनु भएको हो ।
४. ब. स. २४२५ (ई. १८८१) मा Prof. Rhys Davids ले पालि टेवस्ट सोसाइटीको स्थापना गर्नु भएको हो ।
५. भारतमा बुद्धधर्मको इतिहास नामक पुस्तकका लेखक बौद्ध इतिहासकार तारानाथको जन्म ई. १५७४ र मृत्यु ई. १६०८ मा भएको हो ।
६. ब. स. ६११ (ई. ६७) मा चीनमा औपचारिक रूप-
- हा बुद्धधर्मको प्रवेश भएको हो ।
७. ब. स. ६३० (ई. ३८६) मा चीनमा बुद्ध धर्मलाई राज्यधर्मको रूपमा घोषणा गरिएको हो ।
८. प्रतिद्वं चीनिया यात्री फाहियान (Fa-Hien) ई. ३६६-४१४ मा भारतमा गएका हुन् ।
९. पालि अठुकथाचार्य बुद्धधोष ब. स. १००२ (ई. ४५८) मा श्रीलंकाको अनुराधापुरको महाविहारमा पुगेका हुन् ।
१०. ब. स. १०६६ (ई. ५५२) मा जापानमा बुद्धधर्मको प्रवेश भएको हो ।
११. ई. १६८१ को जनसंख्या अनुसार श्रीलंकामा कूल जनसंख्या १,४८,५०,००१ (एक करोड अठचालिस लाख पचास हजार एक) थियो । तीमध्ये १,०२,६२,५८६ बौद्ध, २२,६५,८५८ हिन्दू, ११,३४,५५६ बुसलमान, १०,०६,५७७ रेमन क्याथोलिक्स, १,०२,१५६ अन्य क्रिश्चियनहरू १४,२६५ र अन्य धर्मावलम्बी थिए ।

“साँच्वै नै आँखा खोलेच हेन्यो भने तब समस्त छ्विहरूमा तिमीलाई आफ्नो छ्विं देखापर्दछ र यदि कान खोलेर सुन्यो भने तब समस्त छ्वनिहरूमा तिमीलाई आफ्नै छ्वनिको सुनाई दिन्छ ।”

- खलील जिब्रान

चीन भ्रमण

चीन बुद्धिष्ठ एशोसिएशनको निम्नोमा भिक्षु सुमञ्जल, श्री देवेन्द्रराज रपाध्याय, प्रो. आशाराम शाक्य र म २ हप्ताको सद्भावना भ्रमणको निमित्त चीन जान १९६४ अप्रिल २० तारीख (वि. सं. २०४१ वैशाखको ८ गतेका दिन बिहानको १०३ बजेतिर त्रिभूवन अन्तर-राष्ट्रिय हवाई अड्डामा भेला भयो ।

- आचार्य भिक्षु अमृतानन्द

यात्राको लागि हवाई टेक्स नेरु १००।— बुक्फाई टिकट लिएर पासपोर्टको काम सिध्याई प्रवैशपत्र देखा-उदै कट्टममा गयो । त्यहाँ मालसामान जंचाई सिक्यु-रिटी कक्षातिर लाग्यो । त्यहाँ आफ्सेंग भएको पास्पोर्ट-मा इजाजत दिएको छलर देखा उनुपर्ने रहेछ । सिक्यु-रिटी चेकपछि विश्रामशालामा बस्यो । समयको उद्घोषण भयो । हामीहरू हवाई मैदानमा गई प्लेनमा चढ्यो । एक घण्टाको उडान पछि ढाका पुग्यो । त्यहाँ एक घण्टा जति रोकेर फेरि प्लेन उड्यो । ३५ घण्टाको उडानपछि नेपाली समय ५५ बजे (हडकड्ग समय ७११५ बजे) राती हडकड्ग एयरपोर्टमा पुग्यो । सिमसिम पानी परिरहेको थियो ।

आ-आपनो पास्पोर्टमा छाप लगाइसकेपछि स्वचा-लित यन्त्रद्वारा आएको आ-आपनो सामान लिई

कट्टम चेक गरायो । यसपछि ठेला गाडीमा सामानहरू राखी हामी गाडी घस्याडै बाहिर निस्क्यो । त्यहाँ हामीलाई भेट्न कोही आएको नदेखदा हामीहरू थलमलियो । प्रवन्ध गर्ने श्री आशाराम र भिक्षु सुमंगलका अनुसार त्यहाँ कुनै न कुनै मानिस हुनुपर्ने थियो । अनि आयुष्मान् सुमंगलले श्री देखारत्न शाक्य-लाई फोन गरे । वहाँ आएर हामीलाई कोलूनमा चुंकिङ् बेष्ट हाउस होटेलमा लग्नुभयो । हंगकंगमा वारिपट्टि को शहरलाई 'कोलून' र पारिपट्टिको शहरलाई 'हंग-कंग' भन्दारहेछन् । हंगकंगमा जाने नेपालका कुनैपनि साहूमहाजन ढमापारीहरू श्री देखारत्न शाक्यलाई नचिन्ने कोही रहनेछन् ।

भोलिपल्ट अप्रिल २१ तारीखको बिहान सबेरै हंगकंग बोर्डर 'ले' मा जाने भन्ने सहलाह गरेका थियो । तर त्यस दिन बिहान पानी परेको र बेखारत्न शाक्य पनि अबेर पूरेको हुँदा दिउँसो १२ बजेको रेकमा बसेर गयो । हंगकंगको बोर्डर जानको लागि प्रत्येक घण्टामा रेल आउँदोरहेछ । हंगकंग रेलवे स्टेशनको सुविधाको बयान के गर्ने र । पैसा मात्र भए सुविधाको के कमी । त्यहाँ कामगर्ने कमचारी तथा अरू कामदारहरूको जहता-पूजा देखा हरे, हात्रो नेपालमा यसरी काम गर्ने बानी कहिले बस्ला र ! भन्ने जस्तो मनमा लाग्दछ । कुनै काम-मा एक सेकेण्ड ढीला सुस्ती भनेको छैन । प्रत्येक साथा-

नको निर्धारित पैसा लिंदोरहेड़। हाम्रा स्याना स्याना चार पाँचवटा रुपये हरू थिए। स्याना स्याना पोकाहरू एक ठाउमा राखी एउटै पोको बनाउनको लागि हंगकंग डलर १० दिएर एउटा बोरा जत्रै जिन कपडाको धैलो किने। चार पाँच पोकाहरू त्यसमा राखी बाँधी कर्मचारीले रसीब दियो। हाम्रा सामानहरू उनीहरूले नै रेलमा राख्न लगे।

रेलको सफर २ घण्टा जतिहो मात्र थियो। हंगकंग र चीनको बोर्डरमा रेल पुग्यो। मानिसहरू ओल्हेर पास्पोर्ट चेकगर्ने ठाउमा जानको लागि पंक्तिबद्ध भए। हामी पनि पंक्तिमा उभित पुराएँ। पास्पोर्ट जाँच गराउनेहरूको १००१० पंक्ति थिए। हामी पनि त्यस पंक्तिमा उभित पुराएँ। नास्पोर्टमा छाप लगाइए। पास्पोर्ट हातमा लिई पत्तेषट्टि कम्प्युनिष्ट चीनको इलाकातिर जाग केही हिँडन पर्थ्यो। मानिसहरू जतातिर गइरहेछन् हामी पनि उत्तैतिर लाग्यो। हाम्रा सामानहरू बोर्डरको सीमानामा स्पाइदियो। त्यहाँदिखि आ-आफ्ना सामानहरू आफू आफूले नै बोकेर लैजानुपर्थ्यो। एउटा स्याना हैंडबैग उतासम्म लैजान मलाई सारै धो धी पन्थ्यो।

हंगकंग इलाकाबाट उता कम्प्युनिष्ट चीनमा पुग्ने वित्तिकै बातावरणमा केही फरक भएको अनुभव यात्री हरूलाई हुनथाल्य। पालो पहरा वसिरहेका मानिसहरू मूर्तित उभिंझिरहेका देखिन्थन्। उनीहरूले अंग्रेजो नजानेर नबोलेका हुन्कि जानेर पनि नबोलेका हुन बुझ्न सकिन। ठाउको हल्लाएर र हातको इशाराले यता उता जाने भनी भनेको कुरा बुझ्चौ। हुन त २५ वर्ष अगाडिको चीन र अहिलेको चीनमा सास फेरिरहेको झैं मैले धेरै अन्तर पाएँ। त्यस्तै गरी उनीहरूको जीवन स्तरमा भेष-भ्रषामा पनि धेरै अन्तर महसस गरे। लुगा लगाउने ढाँचामा पनि अविभन्दा कता हो कता फरक देख्ने।

ठाउँ ठाउँमा निर्देशित तीरको चिन्ह र स्त्रिया अनुसार हामीहरू क्रममा: माथिलो तला उक्ली कष्टम जाँच गर्ने ठाउँमा पुग्यो। त्यहाँ दिइएको फारम भरेपछि कष्टमबाट उतातिर पुग्यो।

यस कष्टमबाट उता कुनै खानेकुरा फलफूल समेत लैजान नहुने भएकोले त्यहो बसी खानेकुरा खायो। बाकी उहीं छाड्यो। अनि उता पुगेराखि चीनको पंसा साटचौ। चीनको पंसालाई 'युआन' भन्दछन्। एक अमेरिकी डलरको २ युआन र चाँचुन पंसा पाइन्छ। चीनको एक युआनको हाम्रो नेपाली ८ रुपैयाँ पर्न आउँद्य। त्यहाँबाट भयाङ्क ओलेर हामी रेल भएको स्टेशनमा गर्यो। त्यहाँ ट्राभल एजेन्सीको एक पुरुष भेटें। त्यहाँ पनि हामीलाई लिन आएको कुनै पुरुष भेटिन। अनि मैले सो ट्राभल एजेन्टको पुरुषलाई भनी एउटा बागजामा हाँडो परिचय लेखाई साथै महन गरिदिने भन्नै लेखाइ तिए यस्ता टिकट किनो प्लेट फार्म बाहिर लजमा पर्खिरह्यो। हामीलाई ३.५ गर्दी जस्तो पनि लागेको थियो। रेलको समय नभरसम्म प्लेट फारममा बस्न दिँदैनथ्यो। प्लेट फार्मको गेट तात्त्वा लगाइएको हुन्छ। समय भपएलि मात्र गेट खोलिन्छ र टिकट हेँ मानिसहरू प्लेटफरममा पठ न्दछ। टिकटमा डिव्वरको नम्बर र सीटको नम्बर लेखिराखेको हुन्छ। हामी सो वमोजिम रेलको डिव्वामा चढी आफ्नो सीटमा बस्यो। केही छिनमा रेल चल्यो। चीनको रेलमा एउटै मात्र थेणी हुन्छ। रेलमा रेट्टुँग पनि छ। दुइजना साथीहरू रेट्टुँराँमा खान गए। त्यहाँ खालि चिया पनि १० पंसामा किन्न पाइन्छ। अल फलफूल त्रपत्रिकाहरू पनि रेलमा बेचन ह्याउँल। एकचंटि पैसा तिरेर चिया त्रिनेपछि त्यसमा तातो पानी फेरि फेरि थपिदिन्छ। टिकट जाँचन पनि आउँद्य। सीटभन्दा बढ्ता मानिसहरू रहनदिइन्द्र। करीब ४ घण्टा पछि हामी क्याटोमा पुग्यो।

चीनीहरूले क्यान्टोनलाई "स्वींग्चो" भन्दछन् । 'क्यान्टोन' भन्दा चीनका साधारण मानिसले बुझदेनन् क्यान्टोनमा रातको ७ बजेतिर पुग्यो । एटे फारममा कुनै बाहिरका मानिस आउनै दुश्म । त्यसैले हामी पनि भीडको पछि पछि लागी स्टेशनको घरभित्र गयो । अभाग्यबस त्यहाँ पनि हामीलाई लिन आएको कुनै मानिस देखेनौं । सारा मानिसहरू स्टेशन बाहिर आउँदै कुनै टेक्सीमा कुनै आफूलाई लिन आएका साथीहरूसँग बसमा गएँ । हामी चाहिँ बाल्ल परेर उभिइरहयो । जो पनि हामीलाई मात्र हेँथे । त्यसमा पनि हामी दुईजना गेहूवा बस्त्रधारी देखेर मानो चिडिया घरमा हेरे जस्तो उनीहरूलाई भयो होला । सिमसिम पानी परिरहेको यियो जता हेरे पनि मानिसको भीड भीड देखिएथ्यो ।

अनि साथीहरूलाई एक ठाउँमा पछाएर म यता उता हिँडे । मेरी नजर हातमा रातो कपडाको पट्टि बाँधेकी एक आइमाईमाथि पन्यो । क्रम्युनिष्ट विश्वहरूमा यस्ता मानिसहरूले सुरक्षाको काम गर्छन् ! अतः म उनीकहाँ गएर क्यान्टोनबाट आउनु अगाडि स्टेशनमा चीनीभाषाना लेखाएको कागज देखाएँ । उनले हातले इशारागरी मलाई बोताइलगिन् । अरु साथीहरूलाई पनि भित्र एकठाउँमा बैचमा राखे । म एउले उनीसँगै यताउता गई माथि तलामा गई डयूटीमा बसेकी एक आइमाई कहाँ पुगे । अभाग्य बश उनी पनि अंगैजी बोल्दैन थिन् । यतिन्जेलसम्म हामीले अनेको ठाउँमा डयूटी गरिरहेका भरखरका ठिटीहरू र आइमाईहरू नै शयकदा ६५ प्रतिशत जति देखेऱै ।

मैले आयुष्मान सुमंगल चीनी बुद्धिष्ठ एशोसिएशनको पत्र साथमा लिएर गएका थिए । डयूटीमा बसिरहेकी आइमाईलाई सो पत्रमा छापिएको चीनी अक्षर देखाएँ र त्यसै क्रिसिमको सोसाइटी क्यान्टोनमा पनि छ भने कृपया त्यहाँ फोन गरी नेपालबाट डैलिगेट आएको छ भनिदिनु

होला भनी हाउभाउबाट कुरा गरे । केरि चिनियाहरूले 'नेपाल' भन्दा कहाँ बुझ्दछन् । चीनीहरूले नेपाललाई 'नेपो' बस्तो भन्दछन् । आपेको पासपोर्ट देखाउनु नै उनीहरूलाई छिटो बुझाउने सजिलो उपाय ठाने ।

उनीहरू दुइबाटा कुराबरेको हेरी मैले अनुमान गर्ने कि उनोहरूले मैले भनेको कुरा बुझे । पछि केरि तेश्रो फाँट धुमेर तल बोस्हेर साथीहरू बसेको ठाउँमा काइरहेदा बीचबाटामा एउटी बमेरीकी भहिला देखेको मैले उन्हाई कृपया तपाईंको परिवर्तक छ भने मलाई एकाचोटि रेट्रो दिनुहोस्" भने । उनले रेष्टुरांमा लभी खाइरहेको चलको परिवर्तकलाई मेरो परिचय दिन् । जनि मैले उन्हाई हाओ्रो समस्याको सबै कुरा बताई सी रातो पट्टी लगाई राखेको आइमाइलाई भनिदिनुहोस् भने । उनी हांग कंगा का रहेछन् । उनी आएर सो आइमाइलाई सबै कुरा भनिदिए । उनले पनि बुद्धिष्ठ सोसाइटीलाई फोन गरी सकेकी रहेटिन् । केही छिनपछि हामी बसेकी ठाउँमा पाएपछि भन हलुंगो पारी साथीहरू बसेकी ठाउँमा आएर बसें । यस घण्टीले मलाई धुरुक्क रुवायो सारै थाके । उभिन सकिन । हिँडन सकिन ।

केही छिनपछि हामी बसेकी ठाउँमा पहेलो बस्त्र लाएका दुइजना बूढ़ चीनीभिक्षुहरू एक केटोको साथ आइपुगे ? यो देखेर हामी बल्ल हर्षित भयो । ती मध्ये एक भिक्षुले मलाई अघि सन् १९५६ मा देखेको पनि रहेद्य ।

अनि हाउभाउबारा कुरा गरैपछि वहाँहरू हामीलाई लिन ३ बजे रेलमा हेन आउनुभएको रहेछ । जेहोप्] त्यसपछि हामीलाई ट्याक्सीमा राखी सरकारी गेष्ट हाउसमा त्याइपुन्याए । त्यहाँ पेकिंगबाट हामीले जिन आएका दुइजना सज्जनहरू भेटेपछि हामी खुशी भयो । ती मध्ये एकजना चाहिँ नेपाली पनि बोल्दोरहेछ । दुभाईय-बश त्यसै रातदेखि मेरो बाँया खुट्टाको बूढी औला एक-

दम राकेर आई असाध्य दुख्यो । म सुन सकिन । गह-
भर आंसु राखेर उठें ।

अप्रैल २२ तारीख आइतवारका दिन बुद्धिष्ट एशोसिए-
शनको कार्यक्रमानुसार हामीहस्ताई क्यान्टोनको एक पुरानो
विहारमा लैजाने कार्यक्रम थियो । अतः हामी विहान न
बजे नै उक्त विहारमा लग्यो ।

यो विहारको नाम **The Six Banyan Temple** अथवा **Pagoda** हो । (अर्थात् छ वरको विहार अथवा चैत्य भनिएको हो) । यो विहार “बांग्चो”
अर्थात् क्यान्टोन शहरको मध्यभागमा अवस्थित छ र यो
विहार क्यान्टोन शहरको प्रसिद्ध विहार हो । यहाँ धप-
बालो प्रार्थना पूजा गर्न आउने मानिसहरू पनि देख्यो ।
यसको इतिहास १,४०० वर्ष पुरानो छ ।

सर्वप्रथम ई.सं ५३७ मा त्यसबहत्का सम्राट् लिग्बु
को आज्ञानुसार माल्टर टाईले बउझुवान्ग्युन (Baoz-
huangyn) विहार बनाएको थियो । यसको अर्थ
राजकीय रूप विहार हो । विहारको साथ साथै एउटा
चैत्य (पैगोडा) पनि बनाएको थियो ।

दशौं शताब्दीमा यो स्थान आगोत्रे नष्ट भयो ई.स.
६८६ मा पुनः यो विहार निर्माण गरियो । त्यसबहतं
त्यस विहारवासी भिक्षुहरू ध्यान सम्प्रदायका (छंटीं
ध्यानाचार्य ह्वेनैत्का) अनुयायीहरू वस्थे । ह्वेनैत
सहित सबै भिक्षुहरू चित्तशुद्धिको लागि ध्यान गर्दथे ।
‘ह्वेनैत’ को अर्थ नै प्रज्ञा हो-। त्यसपछि सो विहारलाई
“परिणुद्र प्रज्ञा विहार” भनी पुनः नामकरण गरे ।
सन् १०९७ मा त्यस विहारको प्रांगणना एउटा चैत्य
(पैगोडा) बनाइयो । त्यस भित्र हजारबटा बुद्धका प्रति-
माहरू स्थापना गरिएको थियो । त्यहाँ देखि त्यस चैत्यको
नाम ‘हजार बुद्धभएको चैत्य” हुन गयो । त्यस समय
त्यस विहारमा एक नामी द्रुतलेखक (Calligrapher)

‘सुडोग् बो’ भन्ने आउदा छ: वरका स्वाहाहस्ते स्वागत
मरेको देखेर भाउभोर आई उनले त्यहाँ “वरकोछ: रुख”
भन्ने चीनीया अक्षर लेखे । त्यहाँदेखि त्यस विहार ‘छ:
वरको विहार” भन्ने र “छ: वरको चैत्य” भन्ने नामले
प्रसिद्ध हुनययो भनी भन्दछन् ।

विहारको प्रांगणमा रहेको यो चैत्य (पैगोडा) आठ
कुने नौ तले र भसको निर्माण काठ र ईटले बनेको छ ।
बाहिरबाट नौ तले देखिएता पनि भित्रबाट सत्र तला छन् ।
सबभाँ तलामा ढलौटको एक स्तम्भमा हजार बुद्धस्थरू
कुँडिएका छन् । यो पैगोडामा सूङ्ज राज्य परम्पराको
कला पाइन्छ रे । यस पैगोडाको माथिल्लो तलाको इयाल-
बाट क्यान्टोन शहरको विहंगम दृश्य अति राम्रो देखिन्छ ।

यसको अर्को आंगनमा सन् ६८६ मा बनेको ढलौट-
को ह्वेनैतको मूर्ति पनि छ । जसलाई लुहुइने (Lynein
eng) पनि भन्दछन् । यिनी ताङ्ग राज्यको परम्परामा
निकै नामी थिए । मानिसहरू आजसम्म पनि यस मूर्ति
लाई बडो श्रद्धा र भक्तिपूर्वक बन्दना गर्छन् । केरि अर्को
आंगनमा १० टन र ६ मीटर अग्लो भएको ढलौटको बुद्ध-
मूर्ति र अर्को एक टाउंमा ५ टन र ४ मीटर अग्लो भएको
सुन्दर अवलोकितेश्वरको ढलौटके मूर्ति छ । यी मूर्तिहरू
सन् १६६३ मा ढालेका रहेछन् ।

चाइनाका पैगोडा काठमाडौं हनुमान दोहाको माथी
र पाठ्न दरबारको माथि देखिने गोलाकार छाना जस्तै
एकमाथि अर्को गद्दैपांच, सात, नौ तथा तेह तलेसम्म
अग्लो गरी त्यसमाथिको छानामाथि अग्लो गजुर राखी
बनाउनेरहेछ । हाल यस विहारको जीर्णोद्धारको काम
हुँदैछ र करीब एक करोड युआन रुचंगरी एक ठूलो हल
पनि बनाइदैछन् । अपरान्हको कार्यक्रममा म कहीं जान
सकिन । विहारबाट अस्पताल गएर फर्केर आएं । खुट्टा
बेसरी दुखन आत्मो । (बाकी १८ पेजमा)

स्वयम्भू

यो ब्रह्माण्डमा मुख्यतया दुई वस्तु
छन् प्रकृति र पुरुष । तर पनि सूष्टि गर्ने को हो ?
प्रकृति या पुरुष । यसमा विभिन्न दार्शनिकहरूले विभिन्न
भत प्रतिपादन गरेका छन् । सांख्यहरूले प्रकृति र वृद्धिको
सम्बन्ध देखाउँछन् र पुरुषको नाममा प्रकृतिले नै स्थिति
रलय गर्दछ भन्ने प्रमाण पेश गरेका छन् । कसले
पुरुष र ईश्वर भन्ने भिन्न वस्तु छ भन्ने स्वीकार्दछन् ।
यस्ता बाद प्रतिबाद जे भए पनि प्रकृति र पुरुषको
अन्तर क्रियाबाट यो संसारको उत्पत्ति भएको हो भन्ने
एक सर्वमान्य सिद्धान्त या मत छ । संसारमा अवस्थित
वस्तुहरू दुई किसिममा विभाजित गर्न सकिन्छः- जड र
चेतन । जीवाणु भव भएकालाई चेतन र जीवाणु भव
नभएकालाई जड वा अचेतन भनिन्छ । यो विषयमा पनि
धेरै मत मतान्तरहरू प्रतिपादन भएका छन् । यति छोटो
निवन्धमा प्रकृति का अंग प्रत्यक्षको विश्लेषण गर्न संभव
हुँदैन । यति चाहिए किटानसाथ भन्न सकिन्छ प्रकृतिभित्र
सर्व चराचर पर्दछ । प्रकृति नै संसार र संसारे प्रकृति
हो ।

यसे सिलसिलामा स्वयम्भू ढाँडोलाई चियाउँ ।
कलिलो विहानीको कलिलो सूर्यका किरणहरूले सर्व-प्रथम
वियाउने स्वयम्भूलाई नै हुँत । यसको पहाइका लेक बाहै
महेना हरियाली युक्त देखिन्दछ । यहाँको मन्दिर
को चारैतिर मौसमी फूल छवजा पताका, रंगीचंगी चरा

चुरुङ्गीको मीठो आवाज, बाँदरहरूको चकचके, छुकछुके
उपहास, यात्रीको ताँती हृदयका पवित्र भावना तथा
पूजाको सामग्री लिएर दर्शकहरूको ताँती स्वयम्भू भगवा-
न्तको श्रद्धालु मूर्ति, त्यहाँबाट देखिने कान्तिपुरीको रमझम र
छाउनीको खलबलले कसको चित्तलाई आकृष्ट नगर्ना ।
त्यसे स्वयम्भूबाट देखिने धनी र गरीबहरूका दाना ठूला
घरहरू समान रूपले चिटिबक परेको देखिन्छ ।

सरला प्रधान, कक्षा १०

रोल नं. ११

त्यहाँ बेरी मृतिहरू सजीष रहे बैरोचन, अक्षोभ्य,
रत्नसंभव, अमिताभ, अमोघसिद्धि यी ५ वटा अलौकिक
दृढमूर्तिहरू विद्यमान छन् । यो ठूलो मन्दिरको छेउरमा
एटा सानो मन्दिर छ त्यो मन्दिरमा चारवटा ताराहरू
छन् जुन ताराहरू नक्षत्रसंग प्रतिस्पर्धा गरिरहेको छन् ।

यसका ऐतिहासिक तथ्यहरू स्वयम्भू पुराणमा
प्रष्टसंग वर्णित छ । वालचन्द्र शर्माको नेपालको ऐति-
हासिक रूप रेखा भन्ने पुस्तकमा उल्लेख भए अनुसार
विष्वी वृद्धले कमलको दीज रोपेको छः महीना पञ्चि
आष्विन पूर्णिमाको दिन त्यस बीजबाट एक अलौकिक
कमल पुष्प उत्पन्न भयो । त्यसे दिन बौद्ध पुराणमा
वर्णित रवर्गलोक अक्षत भुवनबाट भगवान् रवयम्भूको

ज्योति अवतरित भएर त्यसै कमलमा देखियो । नागदहमा स्वयम्भूको तेजोमय ज्योति कमलमा प्रकट भएको कुरा आहापाई शिखीबुद्धको आगमन भयो । भविष्यमा हुने सबै कुराहरू जन समक्ष प्रकट गर्दै त्यही ज्योतिमा बिलीन पनि भए । स्वयम्भूको उत्पत्ति सम्बन्धमा गृन्थ-कारहरूले यी प्रमाणहरू सशक्त रूपमा पत्थाएका छन् ।

स्वयम्भू काठमाडौं उपत्थकरो पश्चिमी भगको प्रकृतिको फूलबारी झौं मनोहारी रूपमा अवस्थित छ । पहाडको मुखरतामा मुख भएका मान्धे आज मात्र होइन जहिले यो सृष्टि भयो त्यहो समयदेखि नै पहाडका कंदरा कन्दरामा वसेर तपस्यामा संलग्न भएका वैदिक रिचाहरू गाउँदै आएका थिए भन्ने आजको आधुनिक समाजमा पनि पहाड र हिमालयको अगाख प्रेम हुने पहाडलाई देख्ने जग्नाकार खुड्किलाहरू छन् । बुद्धको

दण्डकेश, महात्माहरूको हाडकेश तेहवटा खुड्किला चढेपछि निर्वाण प्राप्ति हुन्छ भन्ने किबद्धित छ । गजर मा सुनको जलप लगाएको छ । प्रतापमल्लद्वारा चढा-इएको एक बज्ञ छ । त्यो अति नै राम्रो छ । त्यहाँ पाँच-वटा पुरहरू छन्- प्रतापपुर, अनन्तपुर, शान्तिपुर, वायुपुर र अनिपुर आदि नाउँले बिख्यात छन् । स्वयम्भू-लाई प्रकृतिको फूलबारी या स्थल भगिरिएमा अस्युक्ति नहोला । प्रकृतिका उपासक आदिकाँव भानुभक्त आचार्यले कान्तिपुरी नगरीलाई बलकाषुरी नगरीमा त्यसै दर्जेनन्, देवकोटाले कान्तिपुरी नगरीमा त्यसै रवर्गको अप्सरा नचाएनन् । अवश्य नै भोड, लण्डन, चीन, लखनउ, स्वर्गमा भानुभक्तले दर्जेनन् । विश्वकै केन्द्रविन्दुको रूपना सम्मता ल्याउने देश मानिएको देशमा अवस्थित स्वयम्भु सुन्दर, शान्त र विशाल छ ।

गुलाम

तिनीहरू गुलाम हुन् जसले पतित र दुर्बलहरूका लागि बोल्न सक्दैनन् । तिनीहरू गुलाम हुन् जसले अति अल्पमतमा भएको हुनाले सत्यको पक्ष लिन सक्दैनन् ।

-लवेल

Basanta Motors serves

For

HITACHI

Battery and Motor Spare Parts

5/1 Basantapur, kathmandu, Nepal.

Tel-2-12927

P.Box No. 2241

बुद्धधर्म रक्षक मौलिक धर्म

सिद्धार्थं गौतमको जन्म लुग्निनी उपवनको शालवृक्ष मुक्ति शीतल छायामा भयो । उहाँले बुद्धत्व लाभ गर्नु भयो उरुवेलको जंगलको पिपलको रुखमुनि । तथागत अहंत् सम्यक् सम्भूद्धको शान्त प्रणोत बहापरिनिर्वाण भयो, कुशी नगरको दुई रुखको बीचमा फैलिरहेको शीतल छायामा ।

गौतम बुद्धको जीवनी हाङ्गो निम्ति आदर्श हो । बुद्धको पदचिन्ह हाङ्गो प्रेरणाको स्रोत हो किनभने बुद्ध महामानव हुनुहुन्थ्यो । बुद्धको पदचिन्ह मानिसवाट अनुकरण गर्नुपर्ने विषय मात्र होइन, सदा सतत जागरूक भएर आचार र चित्तवृत्ति परिशुद्ध गरेर अनुकरण गर्न सक्ने विषय पनि हो । बुद्धले "धर्मचक्र प्रवर्तन सूत्र" यसको कही अध्ययन गरे पनि हामीलाई यस कुराको यथार्थ बोध हुन्छ । बोधज्ञानको प्राप्ति पछि बुद्धले जुन पहिलो धर्म देशमा गर्नु भएको यियो तपसलाई धर्मचक्र प्रवर्तन भनिन्थ पूष्यको फलवाट यी समर्त भोग विलास पाएको भनी भोग विलासमा डुःखहरे अतिशाद र पाप-मोक्षनार्थ शरीरमा दुःख, कष्ट, पीडा उत्तीडन पुण्याउनुपछं भनी शरीरलाई दुःख कष्ट दिने दुर्व त्यागनुपछं किनभने बुद्धको बोधज्ञान यस दुई अतिवादको मध्यवर्ती मार्गवाट गएर पाइने मौलिक विषय हो । बुद्धले आफैले भन्नुभएको यियो बोधज्ञानको बोध कहिले अधिनसुनेको, नदेखेको धर्मको

बोध हो । यसबाट स्पष्ट छ, बुद्धको धर्म मौलिक धर्म हो कुनै धर्म कुनै धर्म—बृक्षको वृक्षको हाँगा होइन शाखाहरुको उपरूपको, वा प्रतिरूपको ज्ञान पाउने व्यक्ति त हामी हुन्छौं धेरैलाई थोरै र यो लाई त्यो बनाउने काम हाङ्गो आफ्नो अज्ञानयुक्त, प्रमादयुक्त अन्ततः अहितकर हुने काम गर्न त हामी नै हुन्छौं । अधि भएको ज्ञान पाउने, र कसैबाट ज्ञान पाउनेलाई सम्यक् सम्भूद्ध भनिन्दैन ।

बुद्धरत्न वज्राचार्य

बुद्धको शीर्ज, समाधि र प्रज्ञाको उपदेश त्यस्तै अनित्य, दुःख र अनात्म दर्शन मात्र मौलिक भएको होइन बुद्धको उपदेश शैली र मार्गनिर्देशन समेत मौलिक ध । बिद्वद भाषामा ममता नराखी विद्ववर्गको मूट्ठीमा जनताको मन संस्कार नराछ्ने कुराको विचारलाई हामीले यस प्रजातान्त्रिक युगमा सजिले बुझ्न सक्छौं ।

"एही पर्सिक" यहीं आऊ र आएर हेर भन्ने धर्म बुद्धधर्म हो । यसको लागि मानिसले आफैले बुझ्नुपछं । यसैकारण बुद्धको उपदेश अनुसार बौद्ध प्रयास जहिले पनि जनताले बुझ्ने भाषामा हुन्छ र उनीहरुको स्तर अनुसारको भाषामा हुन्छ । यसैकारण हामी देखदछौं एशियाली बाडमयको यतिको विकास भयो ।

केही समय संस्कृत भाषामा धर्मका गृण्य रचना गर्ने
महायानले पनि पुनः तिघ्वती भाषामा चीनमा गएर
चीनी भाषामा र जापानमा गएर जापानी भाषामा बौद्ध
बाड्मयको निर्माण गरे ? जस्तो वर्मा, श्रीलंका र थाई-
लाण्डमा स्थविरबादहरूको स्थानीय भाषा र बाड्मयको
विकास गरे । सरल उपमा, सरल कथात्मक उदाहरण,
महत्वपूर्ण कुरा पुनरावृति गरेर पेरी फेरी भन्ने बौद्ध
साहित्यको मौलिक विशेषता यसको प्रतिफल हो ।

मानिसलाई देवत्वको दासतावाट मुक्ति दिने, बुद्ध
मानिस मात्र हुँछ, अरु कुनै देव वा प्रणीतुनीवाट बुद्ध
हुन सक्दैन भने पाप-प्रक्षालन सम्भव छै । र यत्किञ्चित
आफूले गरेको पाप वा पुण्यको फत आफै भोग्नुपर्छ भने
कुनै कथा प्रसंगमा उदाहरण क्रममा कहिले शारापेको
भिन्नु श्रामणेर वा उपासकको चरित्र नदेउ उने बूद्धतर्म
एक आफै मौलिक धर्म हो ।

“अपराधी मन सन्देहको अखाडा हो ।”

- शेक्सपियर

“बुद्धले सिकाएका ज्ञानहरू”

-चन्द्रजाल भोमी “गोपाल”

आलाद्धे- भक्तपुर

आज विश्व सम्पूर्ण स्थायित्वको लागि नै
‘शान्ति’ अपरिहार्य भस्केको छ ।

ज्ञानि विना युग जीउन मुश्किल छ
नत्र हिजोको जस्तो युद्ध हुन के वेर र ?

आज विश्वमा हिसार संवर्षको बादल ढाएको छ ।
बैज्ञानिक शस्त्रास्त्रको होडवाजीले गर्दा-
मानवजातिको अस्तित्व थाज खतरामा परेको छ

यसैले

आजको युगमा बुद्धको सिद्धान्त उपयोगी छ ।
सह-भातृत्वका भावना युगको माग छ ।

यसैले

हामीले बुद्धको सिद्धान्त नाई अवलम्बन गर्नु पछं ।

मानविक विकारहरू त्यागी मनको शुद्धीकरण गर्नु पर्दैछ,
मनुष्य सबै आज बूद्ध बन्नुपर्दैछ,
अति

मतभेदलाई त्यागी, विकारलाई हटाई
सबैको सबैमा मेलमिलाएको भावना रहनुपर्दैछ ।

महापण्डित राहुल साँकृत्यायन

धीया बोद्ध जगत्य राहुल साँकृत्यायन (१८६१, १९२३) याता श्येष मनवि रहो हे जुळ छायधाःसा बोद्ध धर्मया ग्रन्थ्यत अप्यो यानाः वैगु हे खने दु। पालि ग्रन्थ्यत हिन्दिइ द्वने दयका व्यूगु अप्यो श्रेष्ठ राहुलयात हे दु। विविट्काचाय भिक्षु जगदीश काश्यपया शब्दय्—

‘हिंदी साहित्यमें बोद्ध-धर्म-लानेका श्रेष्ठ सर्वप्रथम हमारे पूज्य जेठ गुरुमाई राहुलको हे जिनने १९३२-३५ में ही ‘बुद्धचर्या’ ‘मजिस्मनिकाय’ तथा ‘विनय पिटक’ जैसे ग्रन्थ लिख डाले।’

भारत्य दुष्क-धर्म सुरतिष्ठित याःपि स्वरह भम् । भिक्षुवि (भिक्षुवयी) नद्यय् छम्ह जुया विज्याःश्च महापण्डित राहुल साँकृत्यायनया जन्म भारतया, उत्तर-प्रदेशया, आजमगढ जिल्लाया ‘पन्दहा’ धीगु गामय् थाहतवार द्व अग्रिल १८१३ खुनु जुल।

सुनां स्यौ पन्दहा अन्याःगु गामय् गम कि न रूकूल न पवकीगु लैपू, न हुलाक, न बमार हे दु अज्याःगु थासय् जन्म जूम्ह उम्ह मचो ‘महापण्डित’ ज्वी !

उम्ह मचोया न्हाण्मु गां खः— केदारनाथ। रामोदर दास (राम उदार दास) ला अबलय् एुल गबलय् कि वैष्णवी साधु लक्ष्मणया शिष्य जुन। वैष्णवीत मणिदरय् पशु-बलि बीगु ज्याय् गावक विरोध याहाँ जुयाच्चन। शुक्रीया अन्तर्गंतय हैला गु छगु घटना न्हय एने—

अद्योध्या व फँजाबादया दयुह देवकाली धीगु छगु प्रसिद्धगु देगः दुगु जुयाच्चन। अन इयावत्यावत खुनु बलि

बीगु याना तःगु छनी। अन छम्ह पण्डी पशु-बलि विई-स्यंगुलि छम्ह जम्हचारी विरोध याना च्वंथय् रामोदर साधुनांपं नेवि वया पासापिलं नं मस्याकेगुली विरोध यात। थुखे हिंसा यायत च्वंच्वंग, उकी न्हयनेसं विरोधया भाषण याना च्वंगु। उबलय् हे छम्ह पुरोहित (पण्डा) य हे न्हघचिलाः छम्हसित बलि बीगु स्वत। अलेला छुतुया खें ल्हाया ज्या जूवन। स्थाय् पाले जुल अहिंसाधा निति झण्डे चक्रको कथं हे हिंसा जुइत्यंगु। अनयापि पण्डी-सप्तं उपि साधुतयत दायगु सुरायात। रामोदर साधु बारम्बार घच्यकुल। मामेला पुलिस अड्डाय् थंकाःतिनि शान्त जुल।

रामोदर साधु वा रामोदर बाबा साधासी जुयाः उखेषु यक्को चाःहिल, गथे कि निरुपती, कांचिपुर, विष्णुकांची, रामेश्वर घनुषकोटी, बंगलोर, पंबरपुर, पूना, छम्हई, नासिक, कपिलधारा, ओमकारनाथ, साधाता, उज्जैन, अहमदाबाद थावि।

अज न्हापा नेपाः वःगु न यथे हे सन्द्यासीया रूपय् शिवरात्रीया यात्री जुयाः खः। उबलय् नेपाल उवत्यकाया बोद्धकला व बोद्धसंस्कृति छनाः गावकं प्रपादित जूगु खः।

साधु रामोदर छ श्रीष्टोऽयाय् च्वंच्वंगलय् रवाची दयानन्दया ‘सरथार्थ-प्रकाश’ दंगु वित्ताव ददन, उबलय् निसें बीगु विचार दैषणकी आयंसमाजी जूदल। २३ देयागु

उमेरेय् तकला वं यःत यःमहं 'स्वासी दयान'व या भिक्षु"
मानय् यानाच्चेणु खः ।

‘षुकरं महापण्डित जुहम्हृ रामोदर बाबा भार्यसमाजी
ज्युः थार्त्त-यासप् भाषण याना जुल । ईस्वी १९१६
पाले उत्तर-प्रदेश प्रभावित विभिन्न पासप् भाषण याना जुजुं
वयकः लखनउ थ्यन । अन हे छम्हृ पासाया पाखे बोद्ध
भिक्षु छम्हृ दुगु सीकल । व भिक्षु जुयाच्चन बोधानन्द
महास्थविर ।

वस तोयात् मापलानाः बुद्ध-घर्मया विषये छगू निगू
थ्यन । भिक्षु बोधानन्दलिसे जुहगु छगू निगू खेवयानिति
तःधंगु देन जूबन । गयेकि राहुलया हे शब्द्य—

“उस संक्षिप्त साक्षात्कारके वक्त घह महीं पता
लगता था कि मेरे जीवनके बिकास मे इस साक्षात्कार
द्वारा ज्ञात वाते खास पाठं अदा करने वाली हे ।”

- रत्नसुन्दर शास्य

यन्निसेऽरामोदर बाबा दुड व बोद्धसंप्रति शुकाऊ
जूम्हृ जुल । उक्ति वं बोद्ध तीयस्थल जुया छवंगु लुम्बिनी,
बुद्धगया, सारनाथ, कुशीनगरया माप नापं नालम्बा, राहु-
गुद, जेनवन आदि बोद्ध ऐतिहासिक स्थलय् याबा यात ।
लुम्बिनी व न्हापां सन् १६२० स थ्यगु खः गबलय् कि
लुम्बिनी छवंगु महामारावेवीया सूतियात् भनयाविसं वन-
वेदी भाविया: खा दुगु भादिया बलि बिहगु याना चर्वंगु
खः गुप्त पूजा दुड जम्मस्थान व धर्मलिसे फ्याः हे सम्बन्ध
मतु ।

केदारनाथ वा रामोदर साधुया विस्तार विस्तार
बोद्धसंप् शुलि दिनचर्षी वदावन कि थे शीलंकाय्
वना: बोद्धसं धर्ययन यायगु विश्वय यात । संयोग नं
गुलि मिलय ज्ञगु । शीलंकाया छां महाविद्यालय 'विद्या-

लंकार परिवेण' यात छम्हृ संस्कृत अध्यापकया जङ्गरत
जुया च्वंगु । उक्ति १६ मे १९२७ खुनु ३४ देवा बैसयू
रामोदर बाबा शीलंकाय् थ्यकः वन ।

शीलंकाय् थ्यकः थःगु इच्छामुसार थःपिसं पालि
विपिटक व्यवनाः सेपित संस्कृत ब्रंकीम्हृ जुल । संस्कृतया
पण्डितयात् पालि विपिटक छुं थाकुगु खेमखुत उक्ति
गुलिचा महुबं हे विद्यालय वैत ३ सेटेम्बर १९२८ खुनु
“विपिटकाचार्य” एव देछाल ।

विपिटकाचार्य उक्तियुक्ताः रामोदर बाबा-१ विद्याम्बर
१९२८ खुनु शीलंकाय् भारतया लागी ब्रह्मान यात, ख्य-
तला थः प्रस्थान भारतया लागी भखु, तिव्रत यात्राया
लागी थः । उक्ति नेपालया लेंगुं तिव्रत वनाः सदा वर्षं
च्वनाः अनया विपिटक 'कंजुर तजुर' नापं अनेक सफू
पौमा: (विपिट) १७, १८ वच्चबर तप्त कुबीकाः रामोदर
बाबा २४ अप्रिल १९३० खुनु तिव्रत तोता थःगु जुल ।

रामोदर बाबा तिव्रत तोतावःम्हृ २० जून खुनु शी
लंकाया विद्यालकार विहारय् थ्यन । उक्ति निम्हृ लिपा २२
जून खुनु हे विद्यालकार विहारया नायकवाद विद्यालकार
परिवेणया विपिटल गुरुवर लु. धर्ममानन्दया उपाध्यायत्थय्
भासणेर जुल । उक्ति वया नां हानं हिल । नां थम्हृ हे
'राहुल' देकूगु खः । सांकृत्यला गोल्ल हे जुल, उक्ति नां
जूबन-राहुल सांकृत्यायन । भासणेर जुया: नीच्याःहु
लिपा २० जूनाई १९३० खुनु केंडिं (Kandy) वनाः
'उपसम्पदा' काल ।

- राहुलं तिव्रत-यात्रा जम्मा थ्यको याःगु दु, व थथे खः—
- (१) इवौ १९२९-३० स, नेपालया लेंगुं जुनाः, भारत,
नेपाल, नापं तिव्रत सरकारयात् मिखा वीकाः ।
 - (२) इस्वी १९३४ स, कालिष्ठपोडया लेंगुं, नेपालया
धर्ममालोक नापं ।
 - (३) इस्वी १९३६ स, भारतया छम्हृ इतिहासवेता डा.
कंशीप्रसाद जायसबालजीया इच्छानुस र, नेपालया
लेंगुं ।

(४) इस्त्री १९३८ स. अस्तित्वार, कालिम्पोडपा
लंपुं।

थुकथं महापण्डित राहुल सांकृत्यायन बौद्धमंया
निति यक्षो हे कष्ठ नया: संस्कृतया ततःधंगु ग्रन्थतः
तिद्वत्य नं ज्ञनावंगु खः गुगु सरकारयात हे मसिइकुसे
तिद्वत धंकः वनेगु कम ग्यानापुगु(चतरा)खं खु। उवंगु
जूसा मस्यु छु नति जुइगु थें ?

उबलय थः पासा आनन्द कौशल्यायनयात पोष्टकाडं
छगुली चवयाहगु पी थुकथं खः—

“प्रिय आनन्दजी,

शरीरका मूल्य बहुत है। लेकिन समय आ जाय
तो कुछ नहीं। मैं जित कायंतो पूरा करनेके लिए
निकला हूँ, या तो उसे पूरा करके रहेंगा नहीं तो पूरा
करने की कोशिश मे ही अपनी जान दे दूँगा।

आपका

रामोदर साधु

थुलि दृढता दुम्ह ज्यानिति महापण्डित राहुल सां-
कृत्यायन न्हयागु पक्षय नं न्हयनेनाः। उर्फ हे बुमुखो
प्रतिभासालोम्ह जुएफुगु। घृतकडपा वृष्टिकोणं स्वःसा व
घम्ह महान् घुमकड खः। पीवे (४० वे) तक घुमकड
जुया; जीतन वयतित यायगु धैगु साधारण खं मखु।

रामोदर साधुयात न्हया भारतय चाः हिनेत महासुगु
बस्त्रं रवाहालि याःथें एशिया व यूरोप चाः हिनेत मिक्षुव
व विद्वतो रवाहालि यात।

राहुलया यूरोप याक्का आनन्द कौशल्यायन जन्मेनापं
जूगु खः। निम्ह “विटिश दुदिष्ट मिशन” पाखे लन्दमय
धर्मनुचाराथं ५ जुनाई १९३२ खुनु कोलम्बों प्रस्थान
जूगु खः। भद्रत आनन्द कौशल्यायनया अपेक्षाय मिक्षु
राहुल सांकृत्यायन यूरोपया जर्मन, फ्रांस, इंडलंप्ड,
विभिन्न देशय चाः हिलाः जनवरी १९३३ स. ओलंकाय

ल्याहां वंगु खः।

थथे हे सुद्वर पूर्वय चिक्षु जगदीश काशयनार्च चाहु
वंगु खः। थन नं मिक्षु जगदीश काशयया अपेक्षाय राहुल
यक्षो देश वशं या: वन। उपि देशत खः— बर्मा, बाइ-
लंप्ड, सिंगापुर, हडकड, मलेशिया, जापान। जापानय व
३ मे १९३५ खुनु धंकः वंगु खः। हालं जापान कोरिया
मन्चुरिया, रूस बाकू व इरान ध्यंकल धाय्वलय छगू पूरा
परिक्षमा हे जुल।

थ फुकं राहुलया म्ह (शरीर) बालाः व बल्लाः गुया
व्वलस्त उवाहरण, खः।

राहुल सांकृत भाषाया नार्प साहित्यया महापण्डित
खः। वंगु संस्कृत विद्याया कारण हे बाराणशीया संस्कृत
पण्डित तयगु “भी काशी पण्डित सभापाखे” ईस्थी
१९३६ स वंत “महापण्डित” या उपाधि विभूषित याःगु
खः।

महापण्डित राहुल सांकृत्यायन संस्कृत साहित्य-
या जक महापण्डित मखु किंतु पालि साहित्यया नं महा-
पण्डित खः। वं सन् १९१६ निसे १९३२ तकया हुने
१६ वे दिक्का: गुलि बौद्धमंया ज्ञान प्राप्त याःगु खः
व फुकं ज्ञान ज्ञीसं वंगु हे छगू दर्जन ति सफू व्वनेवं
गाका थकूगु हु।

उपन्थास, कहानी, जीवनी, वशं, देशदर्शन, धर्म,
यात्रा भावि विषय कया: सत्पा मयाक सफू च्छयावम्ह
भारतीय भूमिह राहुल उह्य हे जक दु।

कीसं न इयू गदले गवले गुगु नं ज्या याना वने-
बलय दिवकत स्वधाव पिहां वंगु: थुकी राहुल नं अपवाहं
वचय मज्जगु जुयाचवन। वया न गवले गवले ज्या याय-
माहित मःवःजू। तर च्छय हे छयावय धुनु वेके गावकं
दृढता तु, थःत थहां बोध यायगुनिह सफल (कुशल)
जू। थ खं थ्वीकैया निर्विव पौया छुं अशा न्हययै

बुगु पी अज्याहु हे समये (४० वेंति दुगु अवस्थाय) राहुलं आनन्द कौशल्यायनयात छव.गु खः भतिह तया—व पोया अंश खं शीत वं प्रेरणा वियाउवंथे चवं । पोया अंश युकथं खः—

“कभी - कभी मन काम करना नहीं चाहता है. तो उसे कहता हुं काम कर। आराम करनेका समय यवासके बाबे आता है, तो कहता हुं, काम कर प्रशंसा के लड्डू मिलेंगे। तब भी कभी कभी मन कहना नहीं मानता तो उसे जबरदस्ती काम मे जोत देता हुं।”

युनास्मि राहुलयात ११ दिसम्बर १९६१ खुनु दके श्वापा “स्मृति-लोप” जुल। देश विदेशया अस्पतालय यंकल, मजूर जिहे मजूर।

६ अप्रिल १९६३ खुनु राहुल पूरा न्हपद्वं (७० वे) दत, उडुदु हे बहनी व वेहोश जुल, तुरन्त दाजिलिङ्ग पा एडं अस्पतालय यंकल। न्यायू तह वेहोश हे जुपा चान। १५ अप्रिल खुनु न्हिन्हिय ११। ३० बज्य उम्ह हिमालयप्रेमी महान् याक्षी हिमालया लिवक (हिमाल-की गोद्दे) सदाया निर्ति न्हयलं द्वाना छवत।

भारतय् दकसिबय् अषो चूगु
बाइस्कलया ता:

LINK
लिंक

Safex
साफेक्स

दयकीन्हु :

CYCLO INDIA
B-5, INDUSTRIAL ESTATE
ALIGARH- 202001
(INDIA)

चीन भ्रमण.....

अप्रैल २३ तारीखका दिन दिउंसो ५ वजे हवाई-जहाज्हारा हामी सवै क्यान्टोवाट हान्च्चाउ गयीं। राती ८ वजेतिर हरहाँ पुराँयों। होटलमा पुरासाथ एकत्रा डाक्टर आएर मलाई इच्जेक्शन दिन आए। तर दुर्घटिगवश इच्जेक्शनले मेरो खृद्दा दुखाइमा कुनैमङ्गत गर्न सकेन र रातमर रुवावासमै विताएँ। भोलिपल्ट

विहान सबै अप्रैल २४ तारीखका दिन मलाई हान्च्चाउ अस्पतालमा भर्ना गरे। २६ तारीख साँझ हान्च्चाउवाल मलाई हवाईजहाज्हारा पेर्निंग पठाइदियो। राती साँझ दशवजे पेर्निंग पुरासाथ सीधा पेर्निंगको व्यापिल अस्पतालमा लापेर राखे।

सम्पादकयात् पै

सम्पादकजु,

“आनन्दभूमि”

धर्मया नामय गुणं कितिया विवाद व संघर्षयात्
मान्यता द्विगुण उचित मनू। युक्तया ज्ञाखें बोडु तिद्वान्तं
यनं महु। सत्ययात् सत्य है तथात् फ्रमा धंगुली तुडु
जोड विद्या विद्याः गु तु। उक्ति धर्म परम्परायात् धुलं तथा
सरकारी व धार्मिक समूह सकलिया खाखें न समानकपं
सहिणु ध्यबहार दया एवमेमाः ।

“इनाप” पा वे २ लयाः २१ बहुलागा ३० ने. सं.

११०४ स प्रकाशित थी थी मनू थी थी विद्या: सम्भय
जिमिसं समूण बोडु जनविनिगु जागी मारदा इष्य
चक्षयातः गु लेख खन। एव लेख केवल छम्ह व्यक्ति विशेषं
जक चक्षः गु मजुसे छगु मुसंगठित समूह गुकी हिंदु व बोडु
विचय ल्वापु विधनीपि दुराग्रही व्यक्तितयः गु नं ल्वाः तु।
मुख्ययामाः एव चक्षुह इवाया पुन्दीया लसताय् विहाः वगु
पत्रिकाया लेखया विष्टद्य गुपिसं बोडु हिंदु छना है
मखु धंगुली सत्य खेंयात् शृण्यव्ययाः प्रकाशित यात् ।
एव निम्ह चक्षिमध्ये उम्ह चक्षि यलया शार्मित
विजय पत्रिकाय चक्षयाः प्रकाशित पा: एह भाजु गोतमबीर
बज्जाचायंया “बास्तविकता मूसीके” धींगु लेख जिमिसं स्वयं
धुन। सत्य तथ्य खेंयात् शृण्यव्यया धुगुली भाजु गोतमबीर
यात् गुश्हं नं निम्पकीं धार्मिक शृण्यसे एवमे फंसखु ।
धर्मे हे “इनाप” पत्रिकाय बोडु सत्ययात् नक्तिनि वंगु
बोडु हिंदु सम्मेलनय बनाः दुद्यात् हिंदुया चिषगु धर्म
जक प्रचारया: धु बकाः धायत् सुसंगठित समूहं नं केवल
“इनाप” पत्रिकाय थः गु प्रभुत्व जक धर्मे त्यंगु मखु,

समूण बोद्यपिण्डवं उक्ति धार्म विद्यु ध्यसाः इवा इवं
जिमिसं दन उक्तिविन्द उत्तपोलविन्द अवगत यामा दहना ।
उक्ति बोद्यवि ध्याया स्वयाः आः अप्यो सक्रिय व सुसंगठित]
कुयाः यज्याः गु मारद्यात् ल्वादेत बांझाक ध्याम दिया इवान्
माल, साद्य बोद्य ल्वयात् इष्यव्ययः प्रिति संरक्षण
मध्युसे व्यवै व्यवित ।

मशोक तुलाधर, द्विरक्ष याम्बाहर व दीरेग्रह ताम्बाकार,

वे ।

वैत व है ज्वीकाति

- मिलु सुशोभन

रिक्षयात् विज्ञु है जक ज्वीकाति,

वैत मेगु पद छुं बोगु स्वयं मते ।

रिक्षयात् विज्ञु है जक ज्वीकाति,

वैत भोगी यायगु गुबले स्वयं मते ।

बहुचारीयात् बहुचारी है जक ज्वीकाति,

वैत सहचारी य प्रति सुमाने स्वयं मते ।

धर्मयात् धर्म है जक ज्वीकाति,

वैत गृहस्वय यायत् गुबले स्वयं मते ।

मनूयात् मनू है जक ज्वीकाति,

वैत दैवता यायत् गुबले स्वयं मते ।

वैत व है जक ज्वीकाति,

मेगु छुं छुं यायगु स्वयं मते ।

५

सुम्पादकीय

बौद्ध चूडाकर्म

नेपालमा बौद्धहरूले चूडाकर्म गर्ने प्रथा आदिकाल-देखि चलिग्राएको छ । नेपाली बौद्धहरू दुई भागमा विभक्त छन् । एक प्रकारले शिखा (टुपी) राख्ने गरी चूडाकर्म गर्दछन् र अर्कोले शिखा समेत नरहने गरी चूडाकर्म गर्दछन् । शिखा नराखी चूडाकर्म गर्नेमा शाक्य र वज्राचार्य पर्दछन् । यिनीहरू निविवाद र पूर्णरूपेण बौद्ध-नुग्रही हुन् र बुद्ध र बुद्धको धर्मालाई मानेर संघको रूपमा संगठित भई आफ आफ्नो संघ भित्र रहो परम्परागत

विहारमा नै चूडाकर्म गर्दछन् ।

एउटै विहारमा चूडाकर्म गर्ने संघका सदस्यहरूमा पनि आफआफ्ना खलक हुन्छन् । चूडाकर्म गर्दा सामूहिक वा खलक खलक मिली चूडाकर्म गर्ने चलन छ । पहिले पहिले खलक अलग नभएको सानो संघ हुन्थ्यो र सामूहिक चूडाकर्म गरिन्थ्यो । पछि जनसंख्या द्वेष्टिति सामूहिक चूडाकर्म गर्ने ठाउँ सांगो हुँदैआएको र विधि-पुन्याउन गाहो भएको ले खलकको रूपमा चूडाकर्म गरिन थालियो ।

कुनैपनि कुरामा विधि पुन्याउँदा समय र पैसा बढि खर्च हुने कुरा स्वतः सिद्ध छ । सामूहिक चूडाकर्म गर्दा समय र पैसाको खर्चमा केही जोगिने र आपसमा एकता रहिरहने हुँदा एकी ठाउँमा भेला हुन आइपने समरयालाई चाँजो मिलाएर पुनः सामूहिक रूपमा चूडाकर्म गर्नुपर्ने कुराको महसूस पनि कसैकसैमा हुन थालेको छ ।

सामूहिक कुरा युगको भाग हो र नराञ्चो पनि छैन । तर व्यावहारिकतातिर पनि ध्यान दिनुपछं ।

यहाँ सुधारको नाममा असुधार भएको धेरै पाइएको छ । मानित समय अनुसार जगृत भई वित्ती व्यवहारलाई समयसँगै लगेर परम्परागत अस्तित्व राख्ने खालको गर्नु पर्नेमा कटूरपन्थीको नाममा दुराग्रही बनी कुल परम्परा हासताश गर्ने तत्त्व पनि देखापरिरक्षेको छ । यस्ता उदाहरणमध्ये बौद्धको सञ्चानलाई जातीत्वको जिक्रमा चूडाकर्म गर्न नदिनै कुरा हो जुन अज्ञानता सिवाय कुलरक्षक हुन सक्दैन ।

हालै ललितपुरमा सामूहिक चूडाकर्म गर्न बाधादिने भनी कसैप्रति विरोध जनाई सामूहिक चूडाकर्म गराउने नियम सरकारले बनाइदिनुपर्ने गरी गृह र मानेको समाचार प्रकाशित भएको छ । यो एउटा रामाजिक र धार्मिक चेतना नभएको समूहको तिनिय हो, जनगुनारो होइन । यो त परमुद्धारेकी आत्मक्षिप्तास र समर्थताको कमी हुनुको चिन्ह हो । जे पनि अस्ले गरिदेओस् भने चाहने उन्नति र विकासका बाधक हुन् । आपनो धर्म, आफ्नो समज र कुलपरम्परालाई पनि आपले नसंभाली सरकार वा कसैको दुहाई लिनु ज्यादै कमजोरपन देखाउनु हो । आः विधि व्यवहारको सुधार आफ आफले गर्ने र राष्ट्रको आधारभूत जिम्मेदारीका कार्यमात्र सरकारले गर्ने गराउने हुनु नितान्त आवश्यक भएको कुरा आनन्दभूमि महसूस गर्दछ र सर्वेमा सामाजिक धर्मिक चेतना सकारात्मक रूपमा जागृत होस् भन्ने कामना गर्दछ ।

ॐ

श्रीष्ट ज्ञानिति प्रसाद

(नेपाली भाषा)

२५२८ औं बुद्धजयन्ती

आनन्दकुटी, काठमाडौं-

२५२८ औं बुद्धजयन्तीको उपलक्ष्यमा बुद्धजयन्ती समारोहसमिक्षारा जेष्ठ २ गते आनन्दकुटीमा प्रधानमन्त्री लोकेन्द्रवरहादुर चन्दको सभापतित्वमा भव्य आमसभा भयो। इस अवसरमा प्रधानमन्त्रीले शान्तिका अग्रहूत गौतम बुद्धका उपदेशहरूलाई ध्यावहारमा उतार्न सक्तु नै उहाँप्रति सांचैको श्रद्धा राखेको दृश्य र भगवान् बुद्धका उपदेशमा प्रतिविम्बित भएका मानवाय मूल्य र मान्यताहरूलाई अनुसरण गर्न थ्री ५ महाराजाधिराज सरकारबाट विश्वसमक्ष नेपाललाई शान्तिक्षेत्र घोषित गर्ने प्रस्ताव राखिएकसे कोहो भन्नुभयो।

उक्त सभामा तेथ्रो अन्तमाधिमिक विद्यालय हजिरी जयाफ प्रतियोगितामा प्रथम, द्वितीय र तृतीय हुने विद्यालयहरू क्रममा: अन्नपूर्ण मा. वि., शान्ति शिक्षा मन्दिर र नेपाल आदर्श मा. वि.लाई शीलड, पुरस्कार तथा प्रमाणपत्रहरू प्रधानमन्त्रीहारा प्रदान गरियो। साथै उहाँले उक्त प्रतियोगितालाई सहयोग गर्ने दरवार हाई स्कूल, आनन्दकुटी आलम्भाई एशोसिएसन तथा धर्मकीर्ति विहारलाई प्रशंसापत्र प्रदान गर्नुभयो।

इस सार्वजनिक बौद्ध सभामा पाकिस्तानका राजदूत महम्मद अब्दुल फजलले भगवान् बुद्धको सन्देश समर्पण, मानवजातिको लागि हितकर छ भन्नुहुँदै पाविरतानका

एक कविले भगवान् बुद्धलाई 'अनमोल मर्ती' भनी पुकारेको कुरा बताउनुभयो। त्यस्तै संयुक्त राष्ट्रसंघीय विकास कार्यक्रमका आवासीय प्रतिनिधि तंसियुकि निवाले भगवान् बुद्धको जन्मस्थल लुम्बिनीलाई विकसित गर्ने संयुक्त राष्ट्रसंघले सबदो योगदान गर्दैआएको कुरा बताउनुभयो।

संघनायक भिक्षु प्रज्ञनन्द महास्थविरबाट शील-प्रार्थना भई शूक्र भएको उक्त सभामा बुद्धजयन्ती समारोह समितिका अध्यक्ष भिक्षु सुदर्शनले भगवान् बुद्धले निर्विण र मुक्तिका मार्ग देखाउनुभएको कुरा बताउँदै नेपालको जनसंख्या तथ्यांकमा बौद्धहरूको संख्या अप्रत्याशित रूपमा घटेको कुरामा गुनासो पोँदै भन्नुभयो कि नेपालमा बौद्धहरू भएको ठाउँमा मात्र कुनै महामारी रोग परेको देखिँदैन, उनीहरूको बसेको ठाउँमा बम प्रहार भएको छैन, अनिकाल लागेको छैन भने बौद्धहरूको संख्या कसरी घट्न गयो? कित बौद्धहरूले शतप्रतिशत रूपमा परिवार नियोजन गरेर सफल भए, नन्ह अर्थ सबैको संख्या घट्नेमात्र बौद्धको संख्या कसरी घट्न गयो? यस्ता पक्षपातपूर्ण तथ्यांकप्रति जिम्मेदार निकायहरूले छान दिनुपर्ने कुरा हो।

यस्तै रवागत भाषण गर्दै बुद्धजयन्ती समारोह समितिका सचिव बुद्धरत्न शाक्यले भगवान् बुद्धको संदेश ध्यावहारिक छ र यस्मा शील, समाधि र प्रशाको ठूलो महत्व छ भन्नुभयो। बुद्ध जयन्ती समारोह समितिका उद्देश्य कनकमान शाक्यले बुद्धजयन्ती मनाउँदा

भगवान् बुद्धले गनुभएको उपदेश तथा कार्यबोधको सर्वमा ध्यान दिनु राम्रो हुने कुरा बताउनुभयो ।

आनन्दकुटीमा भिक्षु सुबोधानन्दवाट बुद्धरूजा र धर्मदेशना, स्वयम्भूमा भिक्षु कुमार काशयवाट बुद्धरूजा र धर्मदेशना हुनुका साथै दिउँसो पूज्य संघनायक प्रज्ञानन्द महास्थविर र भिक्षु अश्रवोषवाट धर्मदेशना भएको थियो । यस पुनीत उत्तराखण्डमा जिल्ला जिल्लामा बुद्ध जयन्ती मनाउन नेपालगञ्ज पोखरा, धरान आदि स्थानमा प्रज्ञारथिम, सुशोभन, मैत्री गुणघोष आदि पूज्य भिक्षुहरू जानुभएको थियो ।

बौद्ध हाजिर जवाफ प्रतियोगिता

दरवार हाई स्कूल, काठमाडौं—

२५२८ औं बुद्धजयन्तीको उपलक्ष्यमा बुद्धजयन्ती समारोह समितिको तत्त्वावधानमा दरवार हाई स्कूलमा आयोजित काठमाडौंगापी तेथो अन्तर्राष्ट्रियमिक विद्यालय बौद्ध हाजिरजवाफ प्रतियोगिताको शिक्षा तथा संस्कृति राज्यमन्त्री फतेहसिंह थारूले उद्घाटन गनुभयो र नेपालीहरूले बुद्धता उपदेश तथा शान्ति सन्देशको अनुसरण गरेका छन् भनुभयो । उक्त अवसरमा सभापतिको आसनवाट भिक्षु कुपार काशयक, सनितिका उपाध्यक्ष इच्छाहर्वं बज्जाचार्य र समितिका सदस्य कनकमान शाकयले पनि बुद्धका जीवनी र मननीय उपदेश बारेमा विविध चर्चा गनुभयो ।

चार दिनतम्म भएको त्वस प्रतियोगितामा प्रत्येक दिन दुइजना गरी निर्णयिकहरूमा क्रमशः भिक्षु सुशोभन, भुवनलाल प्रधान, भिक्षु ज्ञानपूर्णिक, सत्यमैहन जोशी, भिक्षु कुमार काशय, सुवर्ण शाक्य, भिक्षु सुदर्शन र भुवनलाल प्रधान रहनुभएको थियो ।

यस्तै त्यसै विद्यालयमा राजबहादुर राजभण्डारीडारा संकलित बुद्ध धर्म सम्बन्धी २५१ थान पत्रपत्रिका नेपाल

पुस्तक तथा पत्रपत्रिका संकलन, संरक्षण एवं प्रदर्शन विकास समितिडारा प्रदर्शन गरिएको थियो ।

चित्रकला प्रदर्शनो

आर. एन. ए. सी. भवन, काठमाडौं—

२५२८ औं बुद्धजयन्तीका उपलक्ष्यमा स्थानीय शाही नेपाली वायु सेवा निगमको भवनमा युवा बौद्ध समूहको आयोजनामा 'आजको युगमा बुद्ध र बहाँको देन' विषयक बौद्ध चित्रकला प्रतियोगिता र प्रदर्शनी भयो । भिक्षु सुबोधानन्दको सभापतित्वमा भएको उक्त अवसरमा हृष्मुनि शाक्य, सत्यमैहन जोशी र वरदेश मानन्द्यरले यस प्रकारको प्रतियोगिताद्वारा आजको भौतिकवादी संसारमा होडवाजी चलेको शस्त्रास्त्रको प्रतिस्पर्धात्तिर्हाँक दिएर शान्ति कायम गनुपर्छ भन्नुभयो । उक्त प्रतियोगितामा श्यामलाल धेष्ठ, दीपक जोशी र सुश्री नैलम ताङ्गाकार क्रमशः प्रथम, द्वितीय र तृतीय भई पुरस्कृत भएका थिए । संघलाल शाक्य, शरदामान धेष्ठ, र मृजनकुमार राजभण्डारीले सान्त्वना पुरस्कार पाउनुभएको थियो ।

रथयात्रा

श्रीघः, काठमाडौं—

२५२८ औं बुद्धजयन्तीको उपलक्ष्यमा 'श्रीघः' ज्ञानमाला भजन खल' ले बुद्धको प्रतिमा खटमा सजाई विभिन्न सांस्कृतिक वाजागाजा र अनगारिकाहरू एवं उपासिकाहरू सहितभई नगर परिक्रमा गराइयो । उक्त दिन प्रभात फेरी, बौद्ध प्रदर्शनी र दोपावली सहित भजन गरिएको थियो ।

बोकालाई जोदन दान

बालाजू, काठमाडौं—

२५२८ औं बुद्धजयन्तीको उपलक्ष्यमा बालाजू बुद्ध जयन्ती समारोह समितिडारा बुद्ध प्रतिभालाई नगर परि-

क्रमा गुराउनुको सार्थ विविध पूजा पाठ र धर्मदेशना गरी मनाइयो । उक्त अवसरमा धर्मदेशना गरिरहेका म्हयपि-स्थित लाभा गुरु सी.डी. मोक्तको धर्मदेशना सुनी त्यहाँ रहेको शोतला माई (प्याथः अजिमा) कहाँ भोग चढाउन ल्याएका बोकालाई जीवन दान दिनुहोस् भनी स्थानीय इन्जिनीयर दुर्गद्वारु गुरुङले अनुरोध गरी आइन्दा हिसा नगर्न दृढ़ प्रतिज्ञ भई बोकालाई समेत जीवन दान दियो भन्ने समाचार छ ।

चित्रकला प्रदर्शनीको उद्घाटन

नाफाहल, काठमाडौं—

२५२८ ओं बुद्धजयन्तीको उपलक्ष्यमा आयोजित शान्तिकला तिवारीको ‘शान्तिका पदचिन्हहरू’ शीर्षक एक व्यक्ति चित्रकला प्रदर्शनीको श्री ५ बडामहारानी ऐश्वर्य राज्यलक्ष्मी सरकारवाट समुद्घाटन गरिबक्स्यो । मौसूक सरकारवाट बुद्धको जीवनी खाल गरी शान्ति र ज्ञानको सन्देश वाहेक घटनाक्रमहरू चित्रण गरिएका चित्रहरूको अभिरूचीर्वर्क नजर गरिबक्सेको थियो । उक्त प्रदर्शनी १० दिनसम्म चलेको थियो ।

समथ विपश्यनाबारे चर्चा

बुद्धिवाहार, काठमाडौं—

धर्मोदयसभाद्वारा आयोजित प्रवचन गोष्ठीमा वर्षाका कर्मस्थानाचार्य सगाडो पञ्जासामीने समय विपश्यनाको निरन्तर चर्चाद्वारा थोतापन्न स्थिति प्राप्त गर्न सकिने कुरामाथि प्रकाश पार्नुभयो । उक्त गोष्ठीमा भिक्षु बुद्धघोषद्वारा पञ्चशील दान भई भक्तिदास श्रेष्ठ, वोधिवज्र वज्राचार्य र पूर्णसिद्धिले पनि कार्यक्रम उपर प्रकाश पार्नुभयो । सार्थै तीर्थनारायण मानन्धरले प्रमुख अतिथिलाई उपहार प्रदान र त्यसपछि पुण्यानुमोदन भएको थियो ।

शिविर संचालन

बृद्धान्त लक्षण, काठमाडौं—

नेपाल विपश्यना केन्द्रले बृद्धान्तीलक्ष्यमा यही जेठ ३ गतेदेखि पटक पटक गरी कार्तिक २७ शतसम्मको कार्यक्रम राखी शिविर संचालन गरिएको थ ।

बुद्धजयन्तीको उपलक्ष्यमा गोष्ठी

दग्भाहल, काठमाडौं—

२५२८ ओं बुद्धजयन्तीको उपलक्ष्यमा अन्तर व्याप्तिहरू नेपालभाषा पाला साहित्यिक संस्थाद्वारा नेपाल बाहिर नेपालभाषा’ विषयमा भिक्षु सुवर्णको सभापति-हरूमा एकगोष्ठी सम्पन्न भयो । यसमा बौद्धहरू केशवमान शाक्य राजा शाक्य र दरशा नेवाःमिले नेपालभाषा, त्यसको प्रकृति र भाषिकाहरूको बारको गहन विषयमाथि चर्चा गर्नुभएको थियो ।

१५ दिने बौद्ध तीर्थयात्रा

घण्टाघर, काठमाडौं—

श्रीलंकामा दीदू तीर्थयात्रा गर्ने बार्यन्त्रम अनुसार आगामी श्रावण २० गतेदेखि भाद्र ३ गतेसम्म नेपालौ टोलीको श्रीलंका यात्रा हुने भएको छ । उक्त यात्रामा जानेसे प्रतिवर्ति रु. ५८८०।— आयोजकलाई बुरुआउनु-पर्ने भनिएको छ ।

बौद्धधर्म तथा संस्कृतिबारे चर्चा

अर्थेश्वर महाविहार, ललितपुर—

ललितपुर बौद्ध समाज सुधार समितिको आठौ वार्षिक समारोह संघनायक भिक्षु प्रज्ञानन्द महास्थविर बाट पञ्चशील प्रदान भई सूर्यमान वज्राचार्यको स्वागत भाषणबाट शुरू भयो । उक्त समारोहको माननीय जल-स्रोत तथा आपूर्ति मन्त्री पगुरति शस्त्रेर ज्वराले उद्घाटन

गर्नुभयो र वहालि नेपाल बौद्धधर्म, कलासंस्कृति र दर्शन को धनी भएको र यहाँका विहारहरूमा तिनीहरू जीवित अवस्थामा रहे पनि त्यसको संरक्षणमा दृष्टि पुन्याई धर्मका सिद्धान्तहरू कार्यान्वयन गर्नुपर्ने तथ्यमा प्रकाश पार्नुभयो ।

उक्त अवसरमा भिक्षु ज्ञान पूर्णिक, बौद्धविद्वान् सत्यमोहन जोशी, प्रा० आशाराम शाक्य, डा० वज्राज शाक्य, प्रगतिपंच बुद्धिराज वज्रचार्य र कुलवहादुर शाक्यले बुद्धधर्मका विविध पक्ष र अक्षेष्वर महाविहारारको प्राचीनता र उपर्योगिता आदि विषयमा चर्चा गर्नुभयो ।

विमोचन समारोह

हैखावाहाल, ललितपुर-

थ्री दुण्डबहादुर वज्राचार्यले पालिभाषाको मिलिन्द प्रश्न अनुवाद गरी आफ्नी स्वर्गीय माता वीरमाया वज्रचार्यको पुण्य स्मृतिमा संगादन गरेको 'मिलिन्द प्रश्न' को नेपालका संघनायक भिक्षु प्रज्ञानन्द महारथविरह्वरा विमोचन गर्नुभयो ।

उक्त त्रिमारीहमा आचार्य भिक्षु अमूतानन्द, भिक्षु बुद्धयोष, भिक्षु ज्ञनपूर्णिक, भिक्षु सुदर्शन, प्रा० आशाराम शाक्य, प्रेमवहादुर कंसाकार, अग्रोध्याप्रसाद प्रधान र पवित्रवहादुर वज्राचार्यले विमोचित ग्रन्थको महत्व र सर्वे बौद्धहरू विना भेदभाव एकजूट भई समाजलाई परिस्कृत र सभ्य बनाउपर्ने कुरामा जोड दिनुभयो ।

भगवान् बुद्ध अमूल्य निधि सौबहाल, ललितपुर-

२५२८ ओ बुद्धजयन्तीको उपलक्ष्यमा जयमनोहर विहारमा आयोजित बुद्धजयन्ती समारोहको पंचायत स्थानीय विकास र वन तथा भूसंरक्षण मन्त्री जोगमेहर श्रेष्ठले बौद्ध कण्ठोत्तोलन गरी शुभारम्भ गर्नुभयो । भिक्षु

प्रज्ञानन्द भद्रास्कविरको सभापतित्वमा भएको त्यस समारोहमा मन्त्री थेष्ठले बुद्ध नेपालको अमूल्य निधि तथा विश्वशान्तिका अगूदूत भन्नुहुँदै मानव म तको सुख मान्तिका लागि बुद्धले आपनो जीवन अपेण गर्नुभएको कुरा बताउनुभयो ।

त्यस बबत भिक्षु सुदर्शनले सिद्धार्थको गृहत्यागको वर्णन गर्दा खालि राजापाट र स्त्रीपुत्रादिलाई त्याग गरेको मात्र वर्णन नगरी परम्परागत क्षेत्रीय चरित्र भन्दै तलवारको पुरुषार्थ देखाउने दर्शनमा सिद्धार्थले सर्व प्रथम आपनो मायाको प्रतीक केश काटेको कुरातिर पनि ध्यान दिनुपर्ने कुरा बताउनुभयो ।

सो अवसरमा लोकदर्शन वज्राचार्य, चन्द्रलाल महर्जन, कृष्णलाल महर्जन, भाइलाल र आशाराम शाक्य लगायत विभिन्न वक्ताले बुद्धधर्मको महत्वबारे प्रकाश पार्नुभयो । सार्थे प टनको बुद्धजयन्ती मनाउने समितिले साप्ताहिक धर्मदेशना प्रभातफेरी र सांख्यति बाजागाजा सहित हजारौं श्रद्धालुहरू सहित भई शेषायात्रा गरियो ।

हाजिरी जवाफ प्रतियोगिता

खौमावाहाल, भक्तपुर-

२५२८ ओ बुद्धजयन्तीको उपलक्ष्यमा बौद्धसंघ भतपुरको आयोजनामा अन्तर्राष्ट्रियमिक बौद्ध हाजिरी जवाफ प्रतियोगिता सम्पन्न भयो । त्यस प्रतियोगिताको उद्घाटन भक्तपुर वयाम्पसका वयाम्पसरचीफ श्री केशरबहादुर मानमन्त्रले गर्नुभएको थियो । भक्तपुर नगर पञ्चायतका प्रधानपञ्च श्री जानबहादुर न्याइच्छाईको सभापतित्वमा भएको समारोहमा श्री नूपेन्द्रलाल श्री सप्तरत्न वज्राचार्य, भिक्षु सुदर्शन र श्री सुदर्शन शाक्य, भिक्षु बोधिसत्त्व तथा विरत शाक्यले बुद्ध र नेपालो

बौद्ध समाज तथा अस्तर्टीचिय विद्यालय बुद्धको देनवारे प्रकाश पार्नुभएको थियो ।

समारोहको लगती शुह भएको सो प्रतिय चितामा भिक्षु बोधिसेन र श्री सुदर्शन जाकव निर्माणक हुनुहुन्थ्यो ।

विहार शिलान्यास

बाडंन ५, बनेपा-

अरनिको राजमार्गनिर बनाइने बोधिचर्चा विहारको बनेपा नगर पञ्चायतका प्रधानपञ्च ढा० सुरेन्द्रवहाडुर वादे श्रेष्ठले बौद्धविद्य अनुसार जिलान्यास गर्नुभयो । सो अवसरमा प्रधानाध्यापक रामकृष्ण कोख श्रेष्ठ, प्रेम रत्न शाक्य, भिक्षु सुबोधानन्द, भिक्षु बोधिसेन र भिक्षु सुशोभनले हागधर्म एवं बूद्ध र बुद्धधर्मको वारेमा प्रकाश पार्नुभयो । उक्त विहारको निर्माणको लागि उपाधिका सुश्री चिनीमाया मानन्धरले आफ्नी स्व० आमा राममाया तथा बाबु रत्नलाल मानन्धरलाई निर्वाण लाभ होस् भन्ने कामना गरी करोत्र रु. ४५ हजार पने एक रोपनी जग्गा भिक्षु बोधिसेनको लागि भिक्षु ज्ञंघलाई हस्तान्तरण गर्नुभयो । उक्त विहार निर्माणका लागि मोतीकाजी तथा श्रीमती जयेष्ठ बानियाले ५१०००- भिक्षु बोधिसेन, प्रेमरत्न शाक्य, पुण्यरत्न शाक्य, चन्द्र ज्योति शाक्य, राममाया थ्रेष्ठो जनही रु. ५००००- प्रदान गर्नुभयो । यस्तै अनगारिका श्रावस्तीले २००००- एक जना उपासकले १००००- तथा अन्य उपासक ३००- सिकाहूलाई १५११। २५ चन्द्रा प्राप्त भएको थियो ।

लुम्बिनीमा विशेष महात्सव

लुम्बिनी विहार, लुम्बिनी-

बैशाख पूर्णिमाको उपलक्ष्यमा लुम्बिनीमा थाइलैण्ड-बाट त्याइएको बुद्धरूपता राई बौद्ध रुडाले सजाई नगर परिक्रमा गराइयो । जात्रा पछि भिक्षु पतिरूढ महास्थविर द्वारा बुद्धपूजा, शीतार्दिना र धर्मोद्देश भई काठमाडौँ-वाट आएका कुल प्रमंरत्न तुनाधा० स्थानीय प्रदेशक काशीप्रसाद श्रीवास्तव तथा महिलहले बुद्ध वर्पवारे मन्त्र-ब्य पोखरनुभएको थियो । अन्तमा भिक्षु विमलानन्द महास्थविरले लुम्बिनी धर्मोदय समिति र उपसमितिका तर्फबाट धन्यवाद जापन गर्नुभएको थियो ।

दान कार्य सम्पन्न

होनन्दी विहार, पाल्पा-

बैशाख पूर्णिमाको उपलक्ष्यमा आनन्द विहारमा विहान भिक्षु शाक्यानन्द महास्थविरबाट बुद्धपूजा, शीत-प्रदान र धर्मदेशना पश्चिमानीय बौद्ध महिला भोजन व्यवस्था समितिको तर्फबाट दानकार्य सुसम्पन्न भयो ।

शान्ति सप्ताह

धनगढी, कैलाली-

२५२८ औं बुद्धजयन्तीको उपलक्ष्यमा शान्ति सप्ताह को रूपमा बुद्धजयन्ती मनाइयो । ललितजंग रवार्को सभापतित्वमा साहित्य गोष्ठी भई मालिक इडलीस बोद्ध स्कूलद्वारा सांस्कृतिक कार्यक्रम, प्रवचन गोष्ठी र विशाल बुद्धमूर्तिको शोभायात्रा सम्पन्न भएको थियो । सप्ताह-ब्यापी उक्त कार्यक्रम संचालन खर्च प्रेमलाल तुलाधर र श्रीमती प्रेमकुमारी तुलाधरद्वारा भएको थियो ।

प्रतिमा पात्रा

सुगतपुर विहार, त्रिशूली-

२५२८ औं बुद्धजयन्तीको उपलक्ष्यमा सुगत बौद्ध-मण्डलको तत्वावधानमा बुद्धपूजा सहित मनाइएको समारोहमा भिक्षु मेधद्वारा, जापानी भिक्षु नवै तथा बौद्धमण्डलका सचिव धर्मरत्न शाक्यले बुद्धजयन्तीको महत्वका साथ आजको विश्वमा बुद्धधर्मको महत्व विषयमा प्रकाश पार्नु भयो । विहान भव्य बाजागाजाका साथ बुद्धको प्रतिमा यात्रा सम्पन्न गरी विपस्सना ध्यान र प्रदीपपूजा समेत सम्पन्न गयो ।

नगर परिक्रमा

चित्रबन विहार, नारायणगढ़-

२५२८ औं बुद्धजयन्तीको उपलक्ष्यमा पूर्णिमान शाक्य-को संयोजकत्वमा गठित बुद्धजयन्ती समारेह समितिद्वारा बुद्धका मृत्तिलाई सजाई विशाल भक्तजनहरू सहित भै नगर परिक्रमा गराइयो । साँझ भएको समारोहमा चित्र-बन विहारका अध्यक्ष बज्रराज बज्राचार्य र सदस्यहरू छटकुमार शाक्य, स्वयम्भूराज शाक्यद्वारा बुद्धधर्म र मानवकल्पाणवारे आ-आपनो मन्त्रव्य प्रकाश बारियो ।

भिक्षु द्वय नेपालगंजको प्रमुख अतिथि

बुद्ध बुहार, नेपालगंज-

२५२८ अौं बुद्धजयन्तीको उपलक्ष्यमा नेपालगंजमा २०१६ मा स्थापना भएको बुद्धविहारमा बौद्ध समारोहको आयोजना गरियो। विहान पूजा सिद्धाएर राम्ररी सिँगारिएको रथमा बुद्धको प्रतिमा राखी बुद्धजयन्ती समारोह समिति काठमाडौंवाट पठाइएको १२ जनाको बाँसुरी र ढिमय बाजा टोली सहित अरु बैण्डवाजा सहित विद्यार्थी शिक्षक तथा हजारी भक्तजनले सहित भएको शोभायात्राले नगर परिक्रममा गरिसिएर सभामा परिणत भएको त्यस समारोहमा काठमाडौंवाट प्रमुख अतिथि भई जानुभएका भिक्षु प्रज्ञारश्मिद्वारा पञ्चशील प्रधान र भिक्षु सुशोभनद्वारा धर्मदेशना भएको थियो।

तगर पञ्चायतका प्रधानपञ्च पूर्णवान आजादको रामपतिक्रममा भएको उक्त समारोहमा नेपालगंज बुद्धजयन्ती समारोह समितिका सचिव श्यामलाल चित्रकारले श. दिः क्षेत्र नेपालको प्रत्येक नेपालीले बुद्ध उपदेश सुन्न र मनन गर्न पाउन इत्येक जिल्लामा कम्तीमा एक एक विहार स्थापना हुनुको साथै बुद्धजयन्तीको दिन सरकारी स्तरवाट आवश्यक सहयोग तथा व्यवस्था हुनुपर्दछ भनी आफ्नो स्वागत भाषणमा बनाउनुभयो। भेरी अंचलाधीश जगदीश काले श्री ५ महाराज धिराजले शान्तिक्षेत्र घोषित गरिबन्धेको यो नेपालमा विश्वशान्तिका प्रवर्तक भगवान् बुद्धको जयन्ती ध्यापकरूपमा मनाउनुपर्छ भन्नु भयो। उक्त समारोहमा उक्त समारोह समितिका उपाध्यक्ष मित्रराज शाही, सदस्य डा० जी. राज शाक्यले पनि बुद्धर्वम् माथि प्रकाश पार्नुभयो। उक्त समारोह समिति मा अध्यक्ष लगायत ३४ जना सदस्य रहेका थिए।

रथयात्रा

घरान, सुनसरी-

२५२८ अौं बुद्धजयन्तीको उपलक्ष्यमा काठमाडौंवाट जानुभएका भिक्षु मैत्रीको प्रमुख अतिथित्वमा एक भव्य समारोह सम्पन्न भयो। धरान बौद्ध उपासिका संघको चैत्रवाद्यानमा विभिन्न कार्यक्रमका साथ आयोजित

समारोहमा बौद्ध कृष्णोत्तमन, बुद्धपूजा तथा काठमाडौं तथा स्थानीय उहो नान भएका दुइजना भिक्षु मैत्रीहरूले धर्मदेशना गर्नुका साथै चार महेना अधि उडीसामा प्रव्रज्या लिनुभई भिक्षु हुनुभएका सुमन, धरान बौद्ध संरक्षकार संघका सभापति मे० खज्जवहादुर र बौद्ध उपासिका सघ की सभापति श्रीमती विष्णु देवीले बौद्धधर्म र ईसको शान्ति नाहि वारे प्रकाश पार्नुभयो। उक्त अवसरमा दिउँ-सो बुद्ध प्रतिमालाई अपार भाँड सहितको भव्य जुलुस सहित नगर परिक्रमा गराइएको थियो।

सप्ताहुव्यापी समारोह

तदीपुर, पौखरा-

२५२८ अौं बुद्धजयन्तीको उपलक्ष्यमा गण्डकी अंचलाधीश खज्जवहादुर जी. सी. को प्रमुख अतिथित्व र भू. पू. सहायक मन्त्री मीनबहादुर गुरुङको सभापतित्वमा भएको बौद्ध सार्वजनिक समारोहमा तिलकमान गुभाजूले स्वागत भाषण गर्नुभएको थियो। शुरुको दिन फेवाताल नचौक अन्दू गाउँको थुम्कोमा विश्वशान्ति स्तूपको भग्नावशेष रहेको ठाउँमा बुद्धमूर्ति राखी पूजा प्रार्थना गरिएको थियो। उक्त वेता जापानवाट आउनुभएका भिक्षु मारिकासोनीले दग्गवर्ष अवि निर्माण भएर भक्ताइएको भग्नावशेषको रूपमा रहेको उक्त शान्ति स्तूप पुनः बनाउने फुजी गुरुङको इच्छा रहेको कुरा बताउनुभयो।

यस्ता ६ दिनसम्मको कार्यक्रम पौँछि अन्तिम दिन बुद्धजयन्तीका दिन भव्यताका साथ असंख्य नरनारीले श्रद्धाका साथ सहभागिता गरिएको शोभा यात्रामा भगवान् बुद्धको प्रतिमालाई रथमा राखी नगर परिक्रमा गराइएको थियो। त्यस समारोहमा काठमाडौं तथा जापानवाट आउनुभएका अतिथि भिक्षुण, अनगातिका तथा गन्यमान्य व्यक्तिको सहभागिता थियो। उक्त दिन पौखरा नगरमा धरघरमा बुद्धको तसबीर, बौद्ध कृष्ण र ठाउँ ठाउँमा प्लेकाउँ सहित राखी सजाइएको थियो।

विशेष समारोह

लद्दाख बुद्धविहार, दिल्ली

बुद्धजयन्तीका दिन विशेष समारोह सभाको आयो-

जना गरियो र उक्त अथसरमा भारतीय राष्ट्रपति जानी जैलतिहले धर्मको नाउँमा अधार्मिक काम गर्नु मानव समाजको विरुद्ध काम गर्नु हो र सबै धर्मगूरुहस्तको उपदेश मानवताको सेवा नर्नु हो भन्नुभयो । उक्त दिन भगवानीविं सोसाइटीद्वारा मन्दिरमार्ग स्थित बुद्ध विहारमा पनि विशेष समारोहको आयोजना गरिएको थियो ।

विश्व बौद्ध सम्मेलन

कोलम्बो, थीलंका—

यही आउँदो अगस्ट २ तारीखदेखि ऐ है सारीखस्तम्भ तदनुसार २०४९ शावण १८ गतेदेखि ३५ गतेसम्म चौथो विश्व बौद्ध सम्मेलन थीलंकाको राजधानी कोलंबो-मा हुने भएको हुनाले नेपाल रिजनल सेन्टरबाट नेपाल धर्मोदय सभालाई उक्त सम्मेलनमा भाग लिन निम्नो आएको छ । प्रत्येक २ वर्षमा महासंम्मेलन गर्ने यस संस्था को शिखम असानुर सन् १९५६ मा स्व० थी ५ महेन्द्र को राजाज्ञानिकत्वमा चतुर्थ विश्व बौद्ध सम्मेलन नेपालमा भएको थियो ।

विपश्यना केन्द्रको लागि सहयोग

जापान—

बुद्धयो दे-दे बयोकाइ (Buddhism Promoting Centre) द्वारा 'जापानमा बुद्धको निक्षा' शीर्षकमा पहिलोपल्ट नेपाली पुस्तक प्रकाशित गरिएको छ । उक्त संस्थाले काठमाडौंमा निर्माण हुन लागेको बौद्ध विपश्यना केन्द्रले ब्यवस्थापकलाई दुइहजार प्रति बालो जिल्ला भएको उक्त पुस्तक प्रदान गरिएको छ । विपश्यना केन्द्रको सम्बन्धमा जापान अमरणमा जानुभएका भिक्षु सुमंगललाई उक्त विपश्यना केन्द्रको लागि जापानी भक्त जनहरूले रु. एक लाख प्रदान गरेको छ ।

नयाँ आजीवन सदस्य

आनन्दकुटी, काठमाडौं—

आनन्दकुटी विहार युडीमा तुच्छेगरुलीका सुन्दरी मोती लक्ष्मी तुलाधर आजीवन सदस्य बन्नुभएको छ ।

गुठीलाई सहयोग

आनन्दकुटी, काठमाडौं—

कोउलुन, हंगकंग निवासी बैद्यारत्न शावयले रु ३००००—

थीमती माधुरी शावयले रु. ६०००— तथा थाई यात्री करुणा प्रमुख, रु १२५७।५०, सिद्धिलास बजाचार्य रु ३०००। भिक्षु अभिज्ञान र साथीहरुहारा रु. ४००। आनन्दकुटी विहार युठीको सहयोगार्थ चरा प्रदान गर्नुभएकोछ ।

नयाँ आजीवन ग्राहक

आनन्दकुटी, काठमाडौं—

निम्नलिखित नयाँ १५ जना आजीवन ग्राहक थाई आनन्दभूमिमा आजीवन ग्राहक संघामा बृद्धि भएको छ—

१. बीधिरत्न धार्थवा:- नागबहाल, ल० पु०
२. भाजु वज्ञाचार्य, बनबहा ल० पु०
३. हेरा वज्ञाचार्य, त्रिशूली
४. थुप्तेन लामा, रोद्धेन युध्वा सोलुखुम्बु
५. भिक्षु धम्मज्योति, जापानी बुद्धिहार, बोधगया
६. सोय वज्ञाचार्य, मोहरिया टोल, पौखरा
७. कृष्णमान युध्वा:जु मोहरिया टोल, पौखरा
८. सुलामान बुद्धाचार्य, मोहरिया टोल, पौखरा
९. जानकुमार वज्ञाचार्य, भीमसेन टोल, पाल्पा, तानसेन
१०. मोतीकाङ्क्षी शावद, भीमसेन टोल, पाल्पा, तानसेन
११. केदारकाल थेण्ठ, विजय फेन्सी स्टोर पाल्पा, तानसेन
१२. गणेशामान महजंन, ढाका टोपी उद्योग, पाल्पा तानसेन
१३. पूर्णसिद्धि, वज्ञाचार्य नन्दसिद्धि एण्ड सम्प्रियुरे-चर
१४. सोभियतरत्न तुलाधर, भ्यतपा:चर
१५. रेतराज शाक्य, ल०पु० भीमसेन रथान ।

(नेपाल भाषा)

बुद्धजयन्ती

बौद्ध समकृत विहार, ख्वप—

स्वांयापुन्हीया लसताय जूगु बुद्धजयन्ती समारोहय् थीलप्रदान धुक्का: भिक्षु सुदर्शनं जापान, यर्मा थाईलैण्ड व थीलंका आदि मेमेगु देस्य नं बैशाख पुन्हीयात थः यःगु भासं स्वांयापुन्ही धाइङ्गु खै कना विज्यात । चुक्कु

समारोहय् अनगारिका वजिरबानी, खप महिला संगठनया सचिव मयूरु मोहिनी प्रजापती, संघया उपाध्यक्ष संघरत्न शाक्ष व अध्यक्ष त्रिरत्न शाक्षयं बुद्धया उपदेशयात व्यवहारय् छ्यलेमा. गु खै न्हाथन ।

थथे हे खपया बौद्धतंत्रं न्यायकावैच्चवंगु खप जिल्ला व्यापी अन्तर्माध्यमिक विद्यालय न्हापः लिसः कासा रनिग शील्ड वीकथं चत्रय् यायत संघरत्न शाक्षयं ७०००।- (न्हयदो) दां वैक्य तयगु क्वःछ्यगु दु ।

शोकसभा

टक्सार महाचैत्यविहार, तानसेन-

टक्सार महाचैत्य विहारया ज्ञानमाला सभाया अध्यक्ष व आजीवन सदस्य समाजसेवो नन्दलाल शाक्ष परलोक बुयाबिज्ञाःगुली बौद्ध महिला संघपाखे वस्त्रोल यात निवणिलाभ ज्वीमा धकाः शोकसभा यात । उबलय् आनन्द विहार व होलन्दी विहारया बौद्ध महिला भोजन व्यवस्था समिति नं उपस्थित जूगु दु ।

थथे हे थतया बौद्ध महिला संघया पाखे २५२८ ववःगु बुद्धजयन्ती भजन, पूजाया नापे बुद्धग्र रथयात नगर परिक्रमा याकृन । थगु इलय् अनगारिका धम्म दिनना व मुश्रो सुप्रत शाक्षयिसं अनित्य घैगु स्यूसां न वास्तविकता मधूगु खै न्हाथना विज्यात ।

न्ह्यसः लिसः कासा

यल-

यशोधरा बौद्ध परियति पुस्तकालयया ग्वसालय् बुद्ध व बुद्धत्र्म सम्बन्धी यलव्यापी किनिक्वःगु रनिज्ज शील्ड न्ह्यसःलिसः कासा न्यान्हुर्यंक जुगः क्वचाल । संघनाथक भिक्षु प्रज्ञानन्द बहास्थविरया सभापतित्वय यल नगर पंचायतया प्रधानपंच बुद्धिराज वज्राचायंपाखे उद्घाटन ज्गु जगु कासाय छिच्याग् सफूकुथि बवतिकाल । विजं खुन्हु

हःखाया युवा पुस्तकालय, कुतिवाहाया बौद्ध पुस्तकालय नःत्वाःया थपूपुचः व न्यायाखाया आह्वान पुस्तकालय् छसी कथं न्हाप, न्हापल्यां ल्यू, लियां ल्यू व प्पथवःम्ह ज्युया प्रमाणपत्र, स्वर्ण, रजत व कास्य पदक कया सिर्पाः त्याकल । थुगु कासाया इलय् भिक्षुपि बुद्धघोष, कुमार काशप्र व ज्ञानपूर्णिक तथा अनगारिका धम्मावर्तापिसं बुद्धत्र्मया विषये ग्यसुग्यःगु न्वचु विया विष्यात ।

भिक्षुपिगु समागम

यल-

पूज्यपाद संघनाथक भिक्षु प्रज्ञानन्द महास्थविरया सन्मुख्य नेपाल उपत्यका दुनेच्चर्विं सकल भिक्षुपिगु छ्यगु समागम जुल । उक्त समागमय नेपालय थेरवाद शासन पुनःस्थापना जुगु अंधेशताव्दीं मयाय धुङ्कु गुया लसताय् भविष्यत् भिक्षुसंघया शासनिक उयाखु अङ्गुकथं संगठित रूपं बालाक न्हाका यंके माली धंगु खंत कया: वैगु कार्तिक १,२,३,४ व ५ गते न्यान्हुर्यंक अखिल नेपाल भिक्षु महासंघया समागम आनन्दकूटी विहार स्वयभूइ उवीगु क्वःछ्यगु दु ।

बुद्धपूजा

आनन्दकूटी, ये

लय लय पतिकं बुयावंच्वग् बुद्धपूजा व धर्मदेशना ज्याः पुन्ही खुनु न आनन्दकूटी भिक्षु अनिस्त्रद्ध पाखे पञ्च शील प्रदान व भिक्षु कुमार काशप्र बुद्धपूजा व धर्मदेशना यानाः ज्या विज्यात- प्रज्ञाविना करुणा अंधकार । अन्धकार करुणा अहितकर नं जृइकु व करुणा विना प्रज्ञा लंगडा थे खः । जी नय् प्रज्ञा व करुणा मद्यकं मगाःगु प्रधानाङ्ग खः । उखुन्हु हे न्हन्य परिचाण लिपा श्रा. महाकाश्यपाखे धर्मदेशना जुल ।

संशोधन

आनन्दभूमिया वर्ष ११ अंक १२ स त्रिशूली सुगत- पुर विहारया समाचारय् मोहनमाया शाक्षया नां छुतय् जूगु व आजीवन सदस्यय् ५२ ज्वी माःथाय् २५ जूगुल थुकथं संशोधन जू वःगु दु ।